

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 2026_ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та страхування
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

на тему: «**Управління фінансовою діяльністю малого підприємства**»

Виконавець:
здобувачка 47 гр. ЦЗВФН
Вікторія ТАНАСІЄНКО

/підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., викладач

Анастасія ПІНТІ

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Фінансова діяльність малого підприємства та її особливості.....	7
1.2. Теоретичні засади та функції управління фінансовою діяльністю малих підприємств.....	10
1.3. Особливості формування та використання фінансових ресурсів малих підприємств.....	23
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР».....	33
2.1. Аналіз фінансово-господарської діяльності малого підприємства ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР».....	33
2.2. Діагностика фінансового стану ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР».....	44
2.3. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР».....	57
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	69
3.1. Інтеграція сучасних інформаційних технологій у систему управління та фінансову діяльність підприємств ринку нерухомості	69
3.2. Рекомендації щодо вдосконалення управління фінансовою діяльністю ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР».....	78
ВИСНОВКИ.....	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	91
ДОДАТКИ.....	96

ВСТУП

Актуальність теми «Управління фінансовою діяльністю малого підприємства» зумовлена тим, що в сучасних умовах саме малий бізнес виступає одним із ключових елементів розвитку національної економіки, забезпечуючи створення робочих місць, формування конкурентного середовища, розвиток інноваційної діяльності та наповнення бюджетів різних рівнів. В умовах воєнного стану, економічної нестабільності, інфляційних процесів та посилення глобальної конкуренції ефективне управління фінансовою діяльністю малого підприємства набуває особливого значення, оскільки від рівня фінансового менеджменту залежить здатність суб'єкта господарювання забезпечувати стабільність функціонування, підтримувати платоспроможність, ліквідність і фінансову стійкість.

Малі підприємства характеризуються обмеженістю фінансових ресурсів, високою залежністю від зовнішніх факторів, нестачею власного капіталу та підвищеним рівнем фінансових ризиків. У таких умовах особливої актуальності набувають питання оптимізації грошових потоків, управління прибутком, витратами, оборотним капіталом, формування ефективної системи фінансового планування та контролю. Раціональне управління фінансовою діяльністю дозволяє підвищити ефективність використання ресурсів підприємства, забезпечити своєчасне виконання фінансових зобов'язань і створити передумови для довгострокового розвитку.

Отже, дослідження теоретичних і практичних аспектів управління фінансовою діяльністю малого підприємства є важливим і своєчасним, оскільки спрямоване на пошук ефективних механізмів забезпечення фінансової стійкості, підвищення результативності діяльності та формування умов для стабільного розвитку малого бізнесу в Україні.

Огляд наукових праць і публікацій свідчить, що проблема управління фінансовою діяльністю малого підприємства є предметом активного дослідження як у вітчизняній, так і в зарубіжній економічній науці. У

більшості наукових джерел фінансова діяльність малого підприємства розглядається як система формування, розподілу та ефективного використання фінансових ресурсів з метою забезпечення платоспроможності, прибутковості та стійкого розвитку суб'єкта господарювання.

У працях українських дослідників значна увага приділяється специфіці фінансового менеджменту малого бізнесу, яка полягає в обмеженості власного капіталу, складності доступу до зовнішнього фінансування, високій залежності від ринкової кон'юнктури та потребі в оперативному управлінні грошовими потоками. У сучасних умовах особливої актуальності набули дослідження фінансової діяльності малих підприємств в умовах воєнного стану. Науковці зазначають, що війна посилила проблеми доступу малого бізнесу до кредитних ресурсів, підвищила фінансові ризики, ускладнила планування доходів і витрат та актуалізувала потребу в державній підтримці, грантовому фінансуванні й співпраці з міжнародними фінансовими інституціями. Зарубіжні дослідження переважно зосереджуються на проблемах фінансового планування, управління оборотним капіталом, інвестиційних рішень і фінансової грамотності власників малого бізнесу.

Узагальнення наукових підходів дозволяє зробити висновок, що управління фінансовою діяльністю малого підприємства охоплює декілька ключових напрямів: формування джерел фінансових ресурсів, управління доходами і витратами, забезпечення ліквідності та платоспроможності, оптимізацію оборотного капіталу, фінансове планування, контроль грошових потоків і мінімізацію ризиків. Водночас недостатньо розробленими залишаються практичні питання адаптації фінансового менеджменту малого підприємства до умов воєнної нестабільності, цифровізації бізнес-процесів, зростання вартості фінансових ресурсів і потреби у гнучкому антикризовому управлінні.

Отже, аналіз наукових праць підтверджує, що тема управління фінансовою діяльністю малого підприємства є багатоаспектною та актуальною. Подальше дослідження доцільно спрямувати на розроблення

практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності фінансового планування, управління грошовими потоками, зміцнення фінансової стійкості та забезпечення сталого розвитку малого підприємства в сучасних економічних умовах.

Метою даної роботи є висвітлення проблем управління фінансовою діяльністю малих підприємств та надання рекомендацій щодо їх вирішення.

Для виконання поставленої цілі дослідження необхідно виконати наступні завдання :

- визначити сутність та особливості фінансової діяльності малого підприємства;
- дослідити теоретичні засади та функції управління фінансовою діяльністю малого підприємства;
- з'ясувати особливості формування та використання фінансових ресурсів малих підприємств;
- провести аналіз фінансово-господарської діяльності малого підприємства ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»;
- провести діагностику фінансового стану ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»;
- оцінити ефективність використання фінансових ресурсів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» ;
- розглянути можливість інтеграції сучасних інформаційних технологій у систему управління та фінансову діяльність підприємств ринку нерухомості;
- надати рекомендації щодо вдосконалення управління фінансовою діяльністю ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»

Об'єктом дослідження є економічні процеси, пов'язані з особливостями управління фінансовою діяльністю малих підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні підходи, що відображають особливості ефективного управління фінансовою діяльністю малих підприємств.

У процесі дослідження було застосовано комплекс методів, що відповідають поставленій меті та визначеним завданням роботи. Зокрема, використовувалися методи наукової абстракції, аналізу та синтезу, індукції й дедукції, порівняння та групування. Крім того, у дослідженні застосовано вибіркові та економіко-статистичні методи, серед яких графічний і табличний способи подання інформації, розрахунок середніх та відносних показників, а також методи горизонтального і вертикального аналізу та інші аналітичні підходи.

Інформаційну основу дослідження становлять законодавчі та нормативно-правові акти України, зокрема Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», положення (стандарти) бухгалтерського обліку, зокрема П(С)БО «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», а також інші нормативні документи. Крім того, у процесі дослідження були використані наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених-економістів, матеріали наукових публікацій та фінансова звітність ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР», зокрема баланс підприємства та звіт про фінансові результати.

Результати дослідження були опубліковані у збірнику наукових тез Х Студентської науково-практичної конференції факультету фінансів та банківської справи ОНЕУ «Стабілізація фінансово-економічної системи України».

Структурно робота складається з змісту, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 95 сторінок. Робота містить 14 рисунків та 12 таблиць. Список використаних джерел налічує 38 найменувань.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Фінансова діяльність малого підприємства та її особливості

Фінансова діяльність малого підприємства є однією з базових складових його функціонування, що визначає здатність суб'єкта господарювання забезпечувати безперервність виробничо-комерційного процесу, підтримувати належний рівень платоспроможності та досягати стратегічних цілей розвитку. В умовах трансформаційних змін економіки України, посилення глобалізаційних процесів і зростання невизначеності зовнішнього середовища, значення ефективного фінансового управління для малих підприємств істотно підвищується.

У науковому розумінні фінансова діяльність малого підприємства охоплює сукупність економічних відносин, що виникають у процесі формування, розподілу та використання фінансових ресурсів з метою забезпечення ефективної господарської діяльності. Вона включає такі ключові функціональні напрями, як фінансове забезпечення (мобілізація капіталу), фінансове планування, управління грошовими потоками, інвестиційна діяльність, управління витратами, а також фінансовий контроль і аналіз результатів діяльності [1212].

Однією з визначальних характеристик фінансової діяльності малого підприємства є обмеженість фінансових ресурсів. На відміну від великих корпорацій, малі підприємства переважно функціонують за рахунок власного капіталу, нерозподіленого прибутку та короткострокових позикових коштів. Обмежений доступ до зовнішнього фінансування, зокрема банківського кредитування, зумовлений низьким рівнем капіталізації, відсутністю ліквідного забезпечення та високими ризиками, які асоціюються з діяльністю малого бізнесу. У таких умовах особливої актуальності набуває оптимізація структури капіталу та ефективне управління фінансовими ресурсами.

Важливою особливістю є також специфіка формування та використання фінансових ресурсів, що проявляється у високій залежності від внутрішніх джерел фінансування. Це зумовлює необхідність забезпечення достатнього рівня прибутковості діяльності та раціонального розподілу прибутку між споживанням і реінвестуванням. Водночас використання позикового капіталу може підвищити рентабельність власного капіталу за умови, що дохідність активів перевищує вартість залучених ресурсів, що свідчить про наявність ефекту фінансового левериджу.

Фінансова діяльність малих підприємств характеризується також спрощеністю системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Застосування спрощених форм обліку дозволяє зменшити витрати на ведення бухгалтерії, однак водночас обмежує можливості для проведення глибокого фінансового аналізу, прогнозування та стратегічного планування. Це обумовлює необхідність впровадження адаптованих інструментів фінансового менеджменту, зокрема спрощених моделей бюджетування, аналізу грошових потоків та оцінки фінансового стану [18].

Суттєвою рисою фінансової діяльності малого підприємства є висока гнучкість управління. Малі підприємства здатні оперативно реагувати на зміни кон'юнктури ринку, швидко адаптувати свою фінансову політику, змінювати обсяги виробництва, структуру витрат і напрямки інвестування. Така гнучкість забезпечує певні конкурентні переваги, проте одночасно супроводжується підвищеним рівнем фінансових ризиків. Зокрема, для малих підприємств характерними є ризики ліквідності, неплатоспроможності, коливання доходів, а також залежність від обмеженої кількості контрагентів.

У цьому контексті важливого значення набуває управління фінансовими ризиками, яке передбачає ідентифікацію, оцінку та мінімізацію впливу негативних факторів на фінансові результати діяльності. Основними інструментами управління ризиками є диверсифікація джерел доходів, страхування, створення резервів, а також застосування фінансового планування та контролю.

Система фінансового планування на малих підприємствах має, як правило, короткострокову орієнтацію та базується на оперативному бюджетуванні. Основними інструментами виступають бюджети доходів і витрат, бюджети руху грошових коштів та прогнозні баланси. Водночас відсутність довгострокового планування може обмежувати можливості стратегічного розвитку, зокрема у частині реалізації інвестиційних проєктів та розширення діяльності.

В умовах цифровізації економіки суттєво зростає роль фінансових технологій у діяльності малих підприємств. Використання сучасних цифрових рішень дозволяє автоматизувати процеси обліку, аналізу та планування, підвищити прозорість фінансових операцій і розширити доступ до альтернативних джерел фінансування, таких як краудфандинг, P2P-кредитування та інші інноваційні інструменти [21].

Окремо слід відзначити вплив макроекономічних та інституційних чинників на фінансову діяльність малих підприємств в Україні. Воєнний стан, інфляційні процеси, валютні коливання, зміни у податковому законодавстві та регуляторній політиці створюють додаткові виклики для функціонування малого бізнесу. У таких умовах особливого значення набуває адаптивність фінансової політики підприємства, здатність до швидкого прийняття управлінських рішень та ефективне використання обмежених ресурсів.

Таким чином, фінансова діяльність малого підприємства характеризується комплексністю, високим рівнем залежності від внутрішніх ресурсів, гнучкістю управління та підвищеним рівнем ризиків. Її ефективна організація передбачає використання адаптованих методів фінансового менеджменту, що дозволяє забезпечити фінансову стійкість, конкурентоспроможність та довгостроковий розвиток підприємства в умовах динамічного економічного середовища.

1.2. Теоретичні засади та функції управління фінансовою діяльністю малих підприємств

В умовах функціонування ринкової економіки ефективне управління фінансовою діяльністю підприємства набуває визначального значення для забезпечення його стабільного розвитку та досягнення стратегічних цілей. Раціональне керування фінансовими потоками є ключовим чинником оптимізації економічного потенціалу підприємства, оскільки воно передбачає ефективне формування, розподіл і використання фінансових ресурсів. Зокрема, важливим є трансформування фінансових ресурсів у основні та оборотні активи, а також їх спрямування на формування системи матеріального стимулювання персоналу, що сприяє підвищенню продуктивності праці та загальної ефективності діяльності підприємства.

Рівень ефективності управління фінансовими процесами безпосередньо впливає на результати діяльності підприємства, добробут його власників і працівників, а також на конкурентні позиції на ринку. Особливого значення фінансове управління набуває на стратегічному рівні, де приймаються рішення щодо інвестиційної політики, структури капіталу, управління ризиками та забезпечення фінансової стійкості. Таким чином, управління фінансовою діяльністю є однією з ключових функцій менеджменту, яка визначає рівень успішності підприємства у ринковому середовищі [12].

Довгостроковий розвиток підприємства, досягнення високих темпів зростання та підвищення його конкурентоспроможності значною мірою залежать від якості управління фінансово-економічною сферою. Саме ефективна фінансова політика забезпечує узгодженість між поточними цілями діяльності та стратегічними напрямками розвитку, сприяє оптимізації витрат і підвищенню рентабельності.

Управління фінансово-економічною діяльністю підприємства можна визначити як професійну управлінську діяльність, спрямовану на організацію та координацію фінансових і господарських процесів, забезпечення

ефективного використання ресурсів та досягнення запланованих результатів. Воно охоплює комплекс заходів, пов'язаних із плануванням, аналізом, контролем і регулюванням фінансових потоків підприємства.

Важливою умовою ефективного управління є систематичний і об'єктивний аналіз фінансового стану підприємства, який базується на оцінці ключових фінансових показників, що відображають рівень ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та прибутковості. Такий аналіз дозволяє своєчасно виявляти проблемні аспекти діяльності, оцінювати ризики та формувати обґрунтовані управлінські рішення.

Основні компоненти системи управління фінансово-економічною діяльністю підприємства представлені на рис. 1.1.

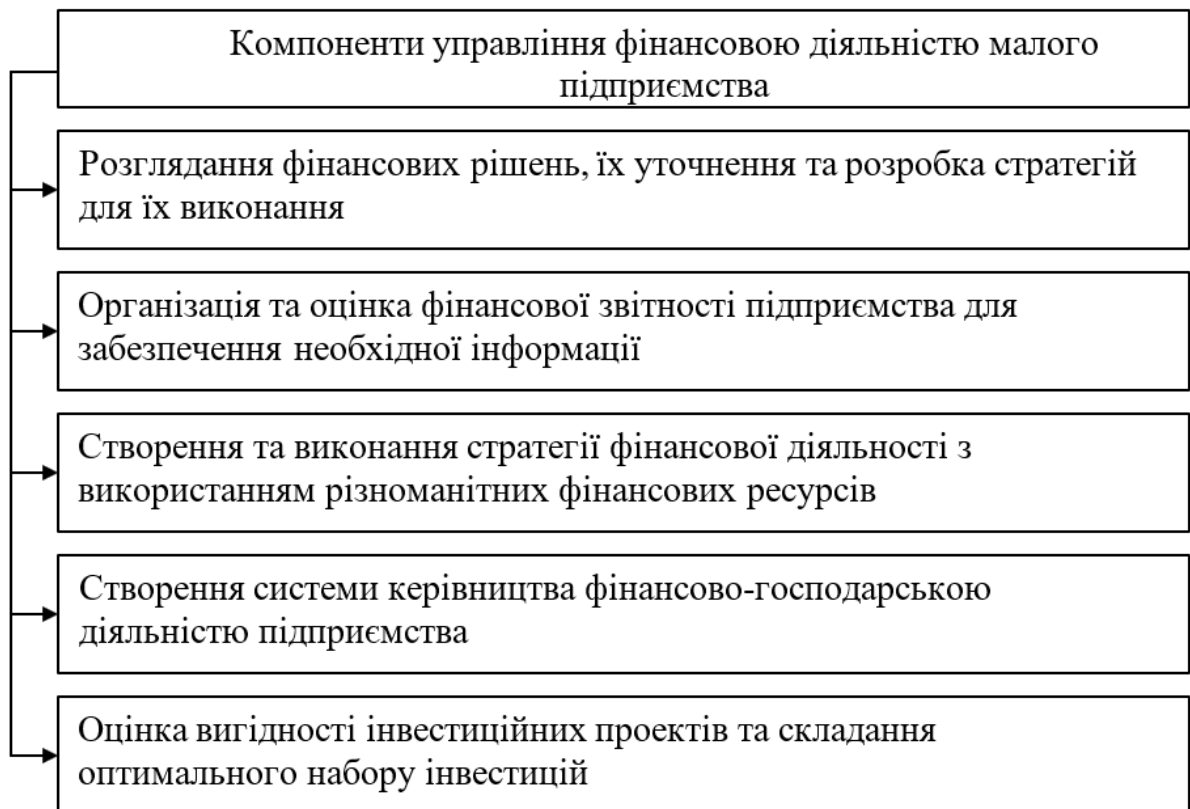

Рис. 1.1. Складові системи управління фінансовою діяльністю малого підприємства

З аналізу даного рисунка випливає, що фінансова діяльність підприємства орієнтована на реалізацію взаємопов'язаних функцій, серед яких ключовими є оцінка фінансового стану, розробка фінансової політики,

забезпечення ресурсами та організація ефективного управління фінансовими процесами [19]. Це підкреслює системний характер фінансового менеджменту та його визначальну роль у забезпеченні сталого розвитку підприємства.

На основі визначених складових системи фінансово-економічного управління можна окреслити ключові напрями та способи здійснення фінансової діяльності підприємства, що відображено на рис. 1.2.

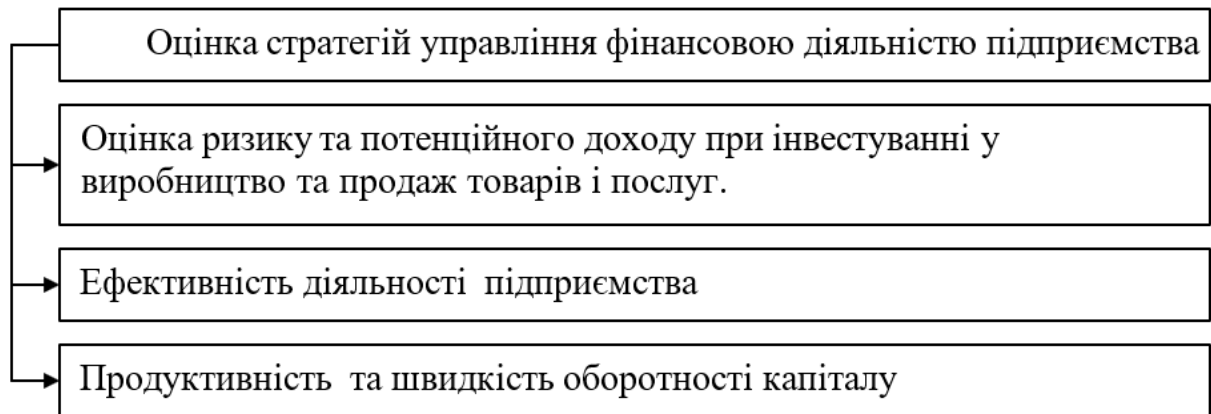

Рис. 1.2. Методичні підходи до оцінки стратегій фінансового управління підприємством

Така систематизація дозволяє комплексно охарактеризувати механізми реалізації фінансової політики підприємства та визначити інструментарій впливу на результати його господарської діяльності.

Головною метою управління фінансовою діяльністю підприємства є ефективне застосування сукупності методів, інструментів і управлінських рішень, спрямованих на досягнення стратегічних і тактичних цілей розвитку як підприємства в цілому, так і його окремих виробничо-господарських підсистем. Це передбачає забезпечення оптимального використання ресурсного потенціалу, підвищення рентабельності діяльності та зміцнення фінансової стійкості.

Сутність управління фінансовою діяльністю полягає у досягненні збалансованості між поточними (оперативними) та довгостроковими (стратегічними) цілями розвитку підприємства. Це вимагає прийняття

обґрунтованих фінансових рішень, спрямованих на забезпечення стабільного функціонування підприємства у короткостроковому періоді та створення передумов для його розвитку у майбутньому.

Особливого значення набуває процес визначення пріоритетів та досягнення компромісу між інтересами різних структурних підрозділів підприємства. Зокрема, при прийнятті рішень щодо інвестування та вибору джерел фінансування необхідно враховувати як потреби виробничих підрозділів, так і обмеження фінансових ресурсів, рівень ризиків та очікувану ефективність реалізації інвестиційних проєктів.

Ключовим аспектом управління фінансовою діяльністю є прийняття рішень щодо оптимального розподілу фінансових ресурсів між різними напрямками діяльності підприємства та джерелами їх формування. Це передбачає визначення доцільності використання отриманих коштів, зокрема:

- спрямування частини фінансових ресурсів на фінансування виробничого розвитку та інвестиційних проєктів;
- забезпечення своєчасного виконання податкових зобов'язань;
- формування резервів і фондів для підтримання фінансової стійкості;
- оптимізацію структури капіталу з урахуванням вартості залучених ресурсів.

Таким чином, ефективне управління фінансовою діяльністю підприємства передбачає системний підхід до розподілу та використання фінансових ресурсів, що забезпечує досягнення збалансованого розвитку, підвищення конкурентоспроможності та стабільності функціонування підприємства у сучасних умовах господарювання.

Управління грошовими потоками підприємства є ключовим елементом системи фінансового менеджменту, оскільки саме воно визначає ефективність використання фінансових ресурсів у процесі досягнення стратегічних і тактичних цілей діяльності. Раціональна організація руху грошових коштів забезпечує підтримання платоспроможності, фінансової стійкості та безперервності операційної діяльності підприємства.

У сучасній теорії та практиці фінансового менеджменту доцільно виокремлювати дві основні складові фінансового управління:

- управління зовнішніми фінансами, яке передбачає взаємодію підприємства з основними зовнішніми стейкхолдерами – інвесторами, кредиторами, фінансовими установами та державними органами. Ця складова включає формування політики залучення капіталу, управління борговими зобов'язаннями, дивідендну політику та забезпечення інвестиційної привабливості підприємства;

- управління внутрішніми фінансами, що охоплює систему внутрішнього фінансового обліку, контролю та аналізу. Воно спрямоване на забезпечення ефективного використання ресурсів, контроль за витратами, формування фінансових результатів та підвищення ефективності внутрішніх бізнес-процесів.

Важливу роль у системі фінансового управління відіграє фінансова політика підприємства, яка є комплексом принципів, методів і управлінських рішень, спрямованих на забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємства. Вона охоплює всі ключові аспекти його економічної діяльності, включаючи інноваційну діяльність, виробничі процеси, матеріально-технічне забезпечення, маркетинг і реалізацію продукції та послуг [10].

Фінансова політика формується під впливом як внутрішніх (структура капіталу, фінансовий стан, організаційна структура), так і зовнішніх чинників (макроекономічна ситуація, податкова політика, кон'юнктура ринку капіталу). На рівні стратегічного управління розробляється фінансова стратегія підприємства, яка визначає оптимальні джерела фінансування, напрями розподілу фінансових ресурсів, а також пріоритети інвестування (рис. 1.3).

Таким чином, ефективне управління фінансовими потоками та формування обґрунтованої фінансової політики забезпечують досягнення збалансованого розвитку підприємства, підвищення його

конкурентоспроможності та зміцнення фінансової стійкості в умовах динамічного ринкового середовища.

Рис. 1.3. Система економічних методів і функцій управління фінансово-економічною діяльністю підприємства [24]

Одним із ключових аспектів управління підприємством є організація процесів розподілу та перерозподілу прибутку, а також забезпечення ефективного фінансування та кредитування різних напрямів його діяльності. Важливе значення має також визначення раціональної структури внутрішніх фінансових операцій, порядку здійснення розрахунків і формування фінансових взаємовідносин між окремими підрозділами підприємства. Саме ці елементи формують основу фінансової політики та визначають ефективність використання фінансових ресурсів.

Конкретні форми та методи реалізації фінансової політики підприємства можуть суттєво відрізнятися залежно від галузевої специфіки, масштабів діяльності, організаційно-правової форми, а також умов зовнішнього середовища. Гнучкість фінансової політики дозволяє підприємству адаптуватися до змін економічної кон'юнктури, оптимізувати структуру капіталу та підвищувати результативність фінансово-господарської діяльності.

Управління фінансовою діяльністю підприємства зосереджується на організації та координації фінансових процесів, забезпеченні ефективного руху грошових потоків, а також досягненні фінансової рівноваги між доходами і витратами. Така система управління функціонує через реалізацію комплексу взаємопов'язаних функцій, серед яких ключовими є планування, організація, мотивація, контроль і регулювання фінансової діяльності.

Кожна з зазначених функцій відіграє важливу роль у забезпеченні ефективності фінансового менеджменту: планування визначає напрями розвитку, організація забезпечує розподіл ресурсів, мотивація сприяє досягненню поставлених цілей, контроль дозволяє оцінити результати, а регулювання забезпечує своєчасне коригування відхилень.

Таким чином, управління фінансовою діяльністю підприємства є складною багаторівневою системою, яка реалізується через виконання відповідних функцій фінансового менеджменту (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Ключові функції управління фінансовою діяльністю підприємства

Функції	Характеристика
Розробка фінансової стратегії компанії	Під час розробки системи функцій визначається набір мет цілей та показників, які орієнтовані на довгостроковий період у фінансовій діяльності. Фінансова стратегія компанії вважається невід'ємною частиною загальної стратегії її економічного просування.
Створення організаційних структур, які забезпечують виконання і реалізацію у всіх сферах фінансової діяльності компанії.	У виконанні цієї функції керування фінансовою діяльністю важливо постійно пристосовувати організаційні структури до змінюючихся умов функціонування підприємства та стратегій фінансової діяльності.
Розробка ефективних інформаційних систем, які допомагають обґрунтовувати різноманітні можливі варіанти управлінських рішень.	У процесі втілення цієї функції необхідно визначити, які саме фінансові аспекти потребує управління, скласти перелік джерел інформації, які забезпечать необхідні дані, і забезпечити постійний контроль за фінансовим станом підприємства та аналізу ринкової ситуації.
Проведення оцінки різних складових фінансової діяльності компанії.	Під час виконання цієї функції проводиться детальний аналіз окремих Виконання фінансових транзакцій, відображення фінансових показників філій та окремих відділень підприємства, а також загальних фінансових показників підприємства в цілому та по окремих напрямках його діяльності.
Розробка стратегій фінансової діяльності компанії з фокусом на основні аспекти.	Ця функція включає в себе розробку стратегічних планів та систем поточного планування, а також оперативних бюджетів для основних напрямків фінансової діяльності на різних рівнях структурних підрозділів та на рівні всього підприємства.
Створення ефективної системи мотивації для спонукання виконання ухвалених управлінських рішень у фінансовій сфері.	Під час виконання цього завдання формується система мотивації та покарання для керівників та менеджерів конкретних підрозділів підприємства в залежності від досягнення або недосягнення встановлених цілей щодо фінансових показників, нормативів та планових завдань.
Забезпечення ефективного нагляду за втіленням ухвалених управлінських рішень у фінансовій сфері.	Ця функція передбачає створення системи внутрішнього контролю на підприємстві, розподіл обов'язків між різними службами та фінансовими менеджерами, встановлення системи контрольних показників і періодів, а також швидке реагування на результати проведеного контролю.

Їх зміст та характеристика узагальнені у таблиці 1.1 [11], що дозволяє більш детально розкрити сутність і роль кожної функції у забезпеченні ефективного функціонування підприємства.

Водночас, незважаючи на різноманітність підходів до формування фінансової політики підприємства, можна виокремити низку загальних принципів, що лежать в її основі. До них належать принципи ефективності, системності, гнучкості, наукової обґрунтованості та цільової спрямованості. Реалізація зазначених принципів забезпечується за допомогою відповідних фінансових інструментів, які сприяють досягненню фінансової стабільності, підвищенню ефективності використання ресурсів та зміцненню конкурентних позицій підприємства.

У сучасних умовах ринкової економіки ефективне управління фінансово-економічною діяльністю набуває вирішального значення для забезпечення сталого розвитку підприємства. Воно виступає як спеціалізована управлінська діяльність, спрямована на оптимізацію фінансово-господарських процесів, підвищення результативності функціонування та досягнення стратегічних цілей. Фінансовий менеджмент, як складова загальної системи управління, забезпечує координацію фінансових рішень, раціональний розподіл ресурсів і контроль за їх використанням.

Успішність комерційної діяльності підприємства значною мірою визначається рівнем обґрунтованості фінансової стратегії, яка формує довгострокові орієнтири розвитку та визначає механізми досягнення поставлених цілей. Раціональне управління фінансовими ресурсами, сформованими в межах такої стратегії, дозволяє підприємству забезпечити фінансову рівновагу, підвищити інвестиційну привабливість та зміцнити свої позиції на ринку.

При формуванні фінансової стратегії підприємства доцільно враховувати такі ключові стратегічні цілі:

- максимізація прибутку підприємства, що виступає основним критерієм ефективності його діяльності;

- оптимізація структури капіталу, яка передбачає досягнення раціонального співвідношення власних і позикових ресурсів;
- забезпечення прозорості фінансового стану, що сприяє підвищенню довіри з боку інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених сторін;
- залучення інвестиційних ресурсів, необхідних для розширення діяльності та реалізації інноваційних проєктів;
- формування ефективного фінансового механізму, що забезпечує узгодженість усіх фінансових процесів;
- використання сучасних методів мобілізації фінансових ресурсів, зокрема через фінансові ринки та інструменти капіталізації.

Отже, фінансова політика та стратегія підприємства виступають фундаментом ефективного управління його фінансово-економічною діяльністю, забезпечуючи досягнення стабільності, прибутковості та довгострокового розвитку в умовах динамічного ринкового середовища [16].

Управління фінансово-економічною діяльністю підприємства ґрунтується на засадах стратегічного фінансового менеджменту, який охоплює сукупність взаємопов'язаних елементів, що визначають напрями формування та реалізації управлінських рішень у сфері майбутньої фінансової діяльності. Такий підхід передбачає орієнтацію не лише на поточні результати, а й на довгострокову перспективу розвитку підприємства, забезпечення його фінансової стійкості, платоспроможності та конкурентоспроможності.

Водночас у сучасних умовах функціонування економіки України значна кількість підприємств стикається зі складною фінансовою ситуацією, що зумовлено низкою об'єктивних факторів. До них належать, зокрема, порушення платіжної дисципліни між суб'єктами господарювання, високий рівень податкового навантаження, а також значні процентні ставки за банківськими кредитами. Сукупний вплив зазначених чинників призводить до зниження ліквідності підприємств, накопичення заборгованості та, як наслідок, до виникнення явищ неплатоспроможності.

Однією з основних ознак неплатоспроможності підприємства є припинення виконання поточних платіжних зобов'язань, а також нездатність відновити платоспроможність упродовж тривалого періоду (зокрема, понад три місяці). Це свідчить про критичний стан фінансової системи підприємства та потребує невідкладного застосування антикризових управлінських заходів.

У зв'язку з цим при розробленні та прийнятті управлінських рішень у сфері фінансів і управління грошовими потоками необхідно розглядати альтернативні варіанти дій, оцінюючи їх з позицій ефективності, ризиковості та доцільності [4]. Такий підхід дозволяє обрати оптимальну стратегію поведінки підприємства в умовах невизначеності та обмеженості ресурсів.

При виборі найбільш прийняттого варіанта фінансових рішень важливим є застосування системи критеріїв оцінювання, які формують основу фінансової стратегії та політики підприємства. До таких критеріїв можуть належати рівень прибутковості, ліквідності, фінансової стійкості, ризиковості, окупності інвестицій та інші показники, що відображають ефективність фінансово-господарської діяльності.

Слід зазначити, що система критеріїв повинна розроблятися індивідуально кожним підприємством з урахуванням його галузевих особливостей, масштабів діяльності, стратегічних цілей та умов функціонування. Це забезпечує гнучкість фінансового управління та підвищує обґрунтованість прийняття управлінських рішень.

Таким чином, стратегічний фінансовий менеджмент виступає фундаментом ефективного управління підприємством, забезпечуючи адаптацію до складних економічних умов, мінімізацію фінансових ризиків та формування передумов для стабільного розвитку у довгостроковій перспективі.

У сучасних умовах господарювання економічна діяльність підприємств ґрунтується на застосуванні широкого спектра методів, інструментів і механізмів, спрямованих на забезпечення їх стабільного функціонування та досягнення поставлених цілей у фінансовій сфері. Рациональне використання

таких інструментів дозволяє підприємствам адаптуватися до змін ринкового середовища, підвищувати ефективність діяльності та забезпечувати конкурентні переваги.

Фінансова діяльність підприємства охоплює комплекс взаємопов'язаних процесів, пов'язаних із формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів, що визначає її ключову роль у системі управління підприємством. У цьому контексті основні завдання фінансово-економічної діяльності можна систематизувати за такими напрямками [6]:

- забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами, що є передумовою безперервності виробничого процесу, реалізації економічних операцій та впровадження інвестиційних проєктів;
- пошук резервів підвищення ефективності діяльності, зокрема зростання прибутковості, доходів, рентабельності та зміцнення фінансової стійкості підприємства;
- забезпечення своєчасного виконання фінансових зобов'язань, включаючи розрахунки з працівниками, банківськими установами, постачальниками, державними органами та іншими контрагентами, що сприяє підтриманню належного рівня платоспроможності та ділової репутації;
- мобілізація та ефективне використання фінансових ресурсів для забезпечення розвитку підприємства, фінансування виробничої та соціальної сфер, а також збільшення власного капіталу;
- здійснення контролю за формуванням і використанням фінансових ресурсів, що передбачає оцінку ефективності їх розподілу, запобігання нераціональним витратам та підвищення фінансової дисципліни.

Таким чином, фінансова діяльність підприємства спрямована на забезпечення збалансованого розвитку, підвищення результативності функціонування та досягнення стратегічних цілей. Її ефективна організація є необхідною умовою стабільності підприємства, його платоспроможності та довгострокової конкурентоспроможності.

Управління фінансово-економічною сферою підприємства є невід'ємною складовою загальної системи менеджменту та не може розглядатися ізольовано від інших управлінських процесів у сучасних умовах ринкової економіки. Його головна мета полягає у забезпеченні ефективного функціонування фінансових і економічних процесів, досягненні збалансованості між доходами та витратами, а також у формуванні передумов для сталого розвитку підприємства. Таким чином, фінансово-економічне управління виступає одним із ключових елементів організаційної структури підприємства, що забезпечує координацію діяльності всіх його підрозділів.

В умовах динамічного зовнішнього середовища, постійних змін у системі фінансування та необхідності ефективного управління оборотним капіталом особливого значення набуває розроблення комплексу заходів, спрямованих на підвищення фінансової стабільності підприємства. Такий підхід передбачає системне врахування ризиків та формування адаптивної фінансової політики.

На початковому етапі доцільно реалізувати низку першочергових управлінських заходів [2]:

- виявлення та мінімізація втрат і збитків, що передбачає детальний аналіз їх причин, перегляд організаційної структури підприємства та оптимізацію бізнес-процесів з метою максимізації прибутку;
- запровадження ефективної системи внутрішнього контролю, яка включає комплексний аналіз господарської діяльності, перевірку достовірності балансових статей, оцінку стану матеріальних ресурсів, готової продукції та дебіторської заборгованості;
- використання сучасних інформаційних технологій, зокрема впровадження автоматизованих систем обробки даних, що забезпечують оперативне отримання управлінської інформації про зовнішнє середовище, внутрішні умови функціонування та реальний фінансовий стан підприємства;

- об'єктивна оцінка недоліків управління, включаючи аналіз ефективності управлінських рішень, організації виробничо-господарської діяльності та рівня професійної підготовки персоналу;
- удосконалення методів управління та підвищення кваліфікації керівного складу, а також впровадження колективних форм прийняття управлінських рішень, що сприяє підвищенню їх обґрунтованості;
- дотримання платіжної дисципліни, що передбачає своєчасне виконання фінансових зобов'язань як перед постачальниками, так і перед покупцями, що є важливою умовою підтримання ліквідності та ділової репутації підприємства.

Реалізація зазначеного комплексу заходів дозволяє сформувати ефективну систему фінансово-економічного управління, сприяє підвищенню результативності діяльності підприємства, зміцненню його фінансової стійкості та зростанню конкурентоспроможності в умовах ринкової економіки.

1.3. Особливості формування та використання фінансових ресурсів малих підприємств

Фінансові ресурси малого підприємства являють собою сукупність грошових коштів у формі доходів і зовнішніх надходжень, які використовуються для виконання фінансових зобов'язань та фінансування витрат, пов'язаних із забезпеченням безперервності та розширення процесу відтворення. Вони є матеріальною основою функціонування підприємства та визначають його можливості щодо розвитку, інвестування й підтримання фінансової стійкості.

Формування фінансових ресурсів на підприємстві розпочинається на етапі створення статутного капіталу, який виступає первинним джерелом фінансування господарської діяльності. Подальше нарощення фінансових ресурсів відбувається у процесі функціонування підприємства, зокрема через надходження виручки від

реалізації продукції (послуг), повернення авансованих коштів, а також через інші внутрішні та зовнішні джерела фінансування [5].

Важливим аспектом є те, що формування фінансових ресурсів тісно пов'язане з процесом їх розподілу. Грошові надходження підприємства спрямовуються на формування різних цільових фондів, таких як резервний фонд, фонд споживання та фонд накопичення, що забезпечує як поточні потреби підприємства, так і його перспективний розвиток. У цьому контексті категорії «формування» та «розподіл» фінансових ресурсів доцільно розглядати як взаємопов'язані елементи єдиного процесу відтворення у системі суспільного виробництва. Формування грошових фондів фактично здійснюється через розподіл валових доходів підприємства.

Процес формування та використання фінансових ресурсів охоплює створення і цільове використання грошових фондів, необхідних для забезпечення операційної та інвестиційної діяльності підприємства, а також для виконання фінансових зобов'язань перед державою, фінансовими установами та іншими суб'єктами господарювання. Ефективне управління цими процесами сприяє підвищенню фінансової стійкості підприємства, забезпеченню його платоспроможності та створенню умов для довгострокового економічного розвитку.

Рух грошових потоків підприємства кількісно відображає всі стадії відтворювального процесу – від формування до розподілу та використання грошових доходів і цільових фондів. Саме через динаміку грошових потоків відображається реальний стан фінансово-господарської діяльності підприємства, що дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів та рівень фінансової збалансованості.

У цьому контексті фінанси виступають універсальним індикатором виникнення вартісних диспропорцій, таких як дефіцит грошових коштів, порушення платіжної дисципліни, нецільове використання фінансових ресурсів, збитковість діяльності та інші негативні явища. Таким чином, фінансам притаманна контрольна функція, яка забезпечує можливість виявлення відхилень

у процесі здійснення фінансово-господарської діяльності підприємства та своєчасного реагування на них.

Використання контрольного потенціалу фінансів є одним із ключових завдань фінансових служб підприємства. Вони повинні забезпечувати організацію ефективного фінансового контролю, спрямованого на підвищення результативності діяльності, запобігання фінансовим порушенням та забезпечення раціонального використання ресурсів.

Контроль за формуванням і використанням фінансових ресурсів базується на здатності фінансів об'єктивно відображати кількісні та вартісні пропорції виробництва і реалізації продукції, виконання робіт і надання послуг. Аналіз структури доходів і витрат, а також напрямів використання фінансових ресурсів дозволяє оцінити рівень виконання підприємством своїх зобов'язань перед державою, фінансово-кредитними установами та іншими суб'єктами господарювання.

Особливе значення має грошовий контроль взаємовідносин між підприємствами, який реалізується у процесі здійснення розрахунків за поставлені товари, виконані роботи та надані послуги. Такий контроль дозволяє оперативно встановити дотримання умов господарських договорів, своєчасність платежів і рівень платіжної дисципліни [15].

Отже, фінансовий контроль є важливим інструментом забезпечення ефективного функціонування підприємства, який дозволяє своєчасно виявляти відхилення, мінімізувати фінансові ризики та сприяти підвищенню загальної ефективності фінансово-економічної діяльності підприємства.

Фінансові ресурси та капітал виступають ключовими об'єктами дослідження фінансів підприємства, оскільки саме вони визначають можливості його функціонування, розвитку та отримання доходу. В умовах ринкової економіки більш широкого застосування набуває категорія «капітал», яка розглядається як активний економічний ресурс, на який фінансовий менеджер може цілеспрямовано впливати з метою максимізації фінансових результатів діяльності підприємства. У цьому контексті капітал виступає не лише як сукупність

фінансових ресурсів, а як об'єктивний фактор виробництва, що забезпечує створення доданої вартості.

З економічної точки зору капітал доцільно трактувати як ту частину фінансових ресурсів, яка залучена в господарський оборот підприємства та приносить дохід у процесі її використання. Таким чином, капітал є трансформованою, активною формою фінансових ресурсів, що функціонує у виробничо-господарській діяльності та забезпечує генерацію прибутку.

Принципова відмінність між фінансовими ресурсами та капіталом полягає в тому, що на будь-який момент часу обсяг фінансових ресурсів підприємства, як правило, є більшим або рівним обсягу капіталу. Рівність між цими категоріями можлива лише за умов відсутності фінансових зобов'язань, коли всі наявні ресурси підприємства повністю залучені до обороту. Водночас така ситуація є теоретичною, оскільки в реальній практиці функціонування підприємств завжди існує певна частка зобов'язань.

Слід зазначити, що наближення обсягу капіталу до величини фінансових ресурсів не є однозначним показником підвищення ефективності діяльності підприємства. Ефективність визначається не лише обсягом ресурсів, але й результативністю їх використання, швидкістю обігу, рівнем прибутковості та оптимальністю структури капіталу [14].

У практичній діяльності підприємств чітке розмежування між фінансовими ресурсами та капіталом ускладнюється особливостями побудови фінансової звітності. У стандартних формах звітності фінансові ресурси не відображаються безпосередньо, а представлені через їх трансформовані форми — власний капітал і зобов'язання. Саме ці категорії відображають джерела формування фінансових ресурсів підприємства.

Залучені (зовнішні) фінансові ресурси поділяються на власні та позикові. Такий поділ обумовлений економічною природою капіталу, що вкладається зовнішніми суб'єктами у діяльність підприємства. Якщо ресурси надаються у формі підприємницького капіталу, то результатом є формування власних фінансових ресурсів підприємства. Натомість вкладення у формі позичкового

капіталу призводять до виникнення позикових коштів, які потребують повернення та супроводжуються відповідними фінансовими зобов'язаннями.

Таким чином, фінансові ресурси та капітал є взаємопов'язаними, але не тотожними економічними категоріями, що відображають різні аспекти фінансової діяльності підприємства. Їх ефективне формування, оптимальна структура та раціональне використання виступають ключовими чинниками забезпечення фінансової стійкості, платоспроможності та довгострокового розвитку підприємства.

Підприємницький капітал являє собою сукупність фінансових ресурсів, інвестованих у діяльність підприємства з метою отримання прибутку та набуття прав участі в управлінні. Його характерною особливістю є поєднання економічного інтересу (одержання доходу) з управлінськими повноваженнями, що дозволяє інвестору впливати на стратегічні та оперативні рішення підприємства. Такий капітал функціонує у формі власного капіталу або залучених інвестицій і безпосередньо бере участь у виробничо-господарському процесі.

Натомість позичковий капітал являє собою грошові ресурси, що надаються підприємству у тимчасове користування на умовах зворотності, строковості та платності. На відміну від підприємницького капіталу, позичковий не передбачає участі кредитора в управлінні підприємством і не інтегрується безпосередньо у виробничий процес як фактор виробництва. Його використання супроводжується виникненням фінансових зобов'язань та необхідністю сплати відсотків, що формує додаткове фінансове навантаження на підприємство. Таким чином, позичковий капітал виступає інструментом мобілізації фінансових ресурсів, але водночас підвищує рівень фінансового ризику.

Важливим узагальнюючим показником ефективності діяльності підприємства є чистий прибуток, який формується як частина доходу після здійснення всіх обов'язкових відрахувань. До таких відрахувань належать податки, збори, штрафні санкції, пеня, неустойки, відсотки за користування позиковими коштами та інші обов'язкові платежі. Саме чистий прибуток

відображає кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства та визначає його фінансові можливості щодо подальшого розвитку.

Чистий прибуток залишається у розпорядженні підприємства і розподіляється відповідно до рішень його керівних органів. Основними напрямками використання чистого прибутку є:

- фінансування інвестиційної діяльності та розширення виробництва;
- формування резервних і страхових фондів;
- виплата дивідендів (для корпоративних структур);
- матеріальне стимулювання працівників;
- покриття можливих фінансових ризиків та збитків.

Таким чином, підприємницький і позичковий капітал відображають різні форми залучення фінансових ресурсів, тоді як чистий прибуток виступає ключовим джерелом внутрішнього фінансування та основою забезпечення сталого розвитку підприємства.

Усі фінансові ресурси малого підприємства, як внутрішні, так і зовнішні, залежно від строку їх використання у господарській діяльності, поділяються на короткострокові (до одного року) та довгострокові (понад один рік). Такий поділ має відносний характер і визначається, насамперед, вимогами фінансового законодавства, стандартами бухгалтерського обліку та особливостями складання фінансової звітності. Він є важливим для оцінки ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства.

З економічної точки зору капітал підприємства не може тривалий час залишатися у пасивній грошовій формі, оскільки його основне призначення полягає у генеруванні доходу. Перебування фінансових ресурсів у вигляді грошових залишків на рахунках або в касі підприємства, як правило, не забезпечує достатнього рівня дохідності, а в окремих випадках може призводити до втрати вартості внаслідок інфляційних процесів. Саме тому ефективне управління капіталом передбачає його постійне залучення до господарського обороту.

Процес трансформації фінансових ресурсів із грошової форми у продуктивну, тобто їх спрямування на фінансування виробничої, інвестиційної

або іншої діяльності, визначається як фінансування. Воно є ключовим механізмом забезпечення функціонування підприємства, оскільки дозволяє перетворити наявні ресурси на активи, що генерують дохід.

У фінансовій практиці розрізняють дві основні форми фінансування [25]:

- внутрішнє фінансування, яке здійснюється за рахунок власних джерел підприємства (чистий прибуток, амортизаційні відрахування, внутрішні резерви);
- зовнішнє фінансування, що передбачає залучення ресурсів із зовнішніх джерел (кредити банків, позики, інвестиції, емісія цінних паперів тощо).

Такий поділ обумовлений тісним взаємозв'язком між формами фінансових ресурсів, структурою капіталу підприємства та процесом фінансування його діяльності. Вибір конкретної форми фінансування залежить від фінансового стану підприємства, вартості капіталу, рівня ризиків та стратегічних цілей розвитку.

Характеристика основних видів фінансування підприємства систематизована у таблиці 1.2, що дозволяє більш детально проаналізувати їх особливості, переваги та обмеження у контексті забезпечення ефективної фінансово-економічної діяльності підприємства.

Таблиця 1.2

Джерела фінансування фінансових ресурсів малого підприємства

Види фінансування	Зовнішнє фінансування	Внутрішнє фінансування
Фінансування на основі власного капіталу	1. Фінансування на основі внесків і пайової участі (наприклад, випуск акцій, залучення нових пайовиків)	2. Фінансування за рахунок прибутку після оподаткування (самофінансування у вузькому змісті)
Фінансування на основі позикового капіталу	3. Кредитне фінансування (наприклад, на основі позик, банківських кредитів, кредитів постачальників)	4. Позиковий капітал, сформований на основі доходів від продажів за мінусом відрахувань в резервні фонди (на пенсії, на відшкодування збитку природі веденням гірських розробок, на сплату податків)
Змішане фінансування на основі власного і позикового капіталу	5. Випуск облігацій, які можна обміняти на акції, опціонні позики, позички на основі надання права участі в прибутки, випуск привілейованих акцій	6. Особливі позиції, що містять частину резервів

У процесі формування фінансових ресурсів підприємства необхідно враховувати широкий спектр внутрішніх і зовнішніх чинників, які визначають умови його функціонування та впливають на структуру і обсяг фінансового потенціалу. Комплексний облік цих факторів дозволяє забезпечити збалансованість фінансових ресурсів, підвищити ефективність їх використання та мінімізувати фінансові ризики. Зовнішнє середовище підприємства формує значну частину умов його діяльності та визначає можливості залучення і використання фінансових ресурсів. До ключових зовнішніх факторів належать:

- характер і стабільність взаємовідносин із контрагентами (постачальниками, покупцями, фінансовими установами);
- рівень попиту на продукцію або послуги підприємства;
- тенденції розвитку відповідної галузі;
- макроекономічна ситуація в країні, включаючи рівень інфляції, податкову політику, стан фінансового ринку;
- регуляторне середовище та державна економічна політика.

Вплив зазначених чинників є об'єктивним і не залежить безпосередньо від діяльності підприємства, однак їх урахування є необхідною умовою формування ефективної фінансової стратегії.

Водночас не менш важливу роль відіграють внутрішні фактори, які безпосередньо характеризують потенціал підприємства та визначають його здатність ефективно формувати і використовувати фінансові ресурси. До них належать:

- технічний стан і рівень зносу основних засобів;
- рівень механізації та автоматизації виробничих процесів;
- виробнича потужність підприємства та ступінь її завантаження;
- рівень кваліфікації персоналу та ефективність організації праці;
- структура витрат і система управління ресурсами.

Зазначені внутрішні характеристики формують основу фінансової спроможності підприємства та визначають особливості формування його

фінансових ресурсів, зокрема потребу у зовнішньому фінансуванні або можливості самофінансування.

Таким чином, формування обсягу та структури фінансових ресурсів підприємства є результатом взаємодії внутрішніх і зовнішніх чинників. Їх комплексний аналіз дозволяє розробити обґрунтовану фінансову політику, забезпечити ефективне використання ресурсів і створити передумови для стабільного розвитку підприємства в умовах динамічного ринкового середовища. Глибоке розуміння механізму формування джерел фінансових ресурсів підприємства передбачає використання аналітичного підходу до оцінки структури капіталу, зокрема з позицій вартості його залучення та використання. У фінансовому менеджменті така вартість інтерпретується як ціна капіталу, яка відображає витрати підприємства на залучення фінансових ресурсів із різних джерел. Зазначена ціна проявляється у різних формах залежно від джерела фінансування. Так, при формуванні власного капіталу вона виражається у виплаті дивідендів власникам; у разі внесення майна до статутного капіталу – у його ринковій вартості; при залученні позикових ресурсів – у вигляді відсотків за кредитами. Навіть внутрішні джерела фінансування, зокрема прибуток, мають альтернативну вартість, оскільки у разі його відсутності підприємство було б змушене залучати зовнішній капітал, наприклад, через емісію акцій або отримання позик. Таким чином, оцінка вартості капіталу є важливим інструментом прийняття управлінських рішень щодо оптимізації структури фінансових ресурсів.

Статутний капітал малого підприємства формується на етапі його створення шляхом первісного інвестування коштів засновниками та відображається у процесі державної реєстрації підприємства. Його величина є базовим елементом фінансової структури підприємства та визначає початкові можливості здійснення господарської діяльності. Зміни розміру статутного капіталу можуть здійснюватися лише у встановленому законодавством порядку та відповідно до установчих документів, зокрема шляхом додаткової

емісії акцій, внесення додаткових внесків учасниками, залучення нових інвесторів або капіталізації частини прибутку.

Малі підприємства відіграють важливу роль у розвитку національної економіки, сприяючи активізації підприємницької діяльності, створенню робочих місць, розвитку конкуренції та стабілізації ринкових процесів. Фінанси суб'єктів малого підприємництва є складовою фінансової системи держави та забезпечують формування бюджетних надходжень через податкові платежі, а також створюють взаємозв'язки з фінансово-кредитними інститутами.

Водночас в Україні спостерігається недостатній рівень розвитку системи фінансово-кредитної підтримки малого бізнесу. Основними причинами цього є обмеженість доступу до фінансових ресурсів, недосконалість механізмів фінансування, а також недостатня розвиненість інституційної інфраструктури [21]. Особливо актуальною є проблема формування стартового капіталу, необхідного для започаткування підприємницької діяльності, що стримує розвиток малого підприємництва та знижує його потенційний внесок у економічне зростання.

Таким чином, ефективне формування та управління джерелами фінансових ресурсів, з урахуванням вартості капіталу, є ключовим чинником забезпечення фінансової стійкості малих підприємств і підвищення їх ролі у розвитку економіки.

РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»

2.1. Аналіз фінансово-господарської діяльності малого підприємства ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»

Приватне підприємство агентство нерухомості ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» було створене та офіційно зареєстроване 14 січня 2015 року. Організаційно-правовою формою суб'єкта господарювання є товариство з обмеженою відповідальністю, що передбачає здійснення підприємницької діяльності на основі приватної власності з метою отримання прибутку. Функціонування підприємства здійснюється відповідно до чинного законодавства України, зокрема норм господарського, податкового та цивільного права, а також внутрішніх установчих документів підприємства.

Основною сферою діяльності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» є надання професійних послуг у сфері ринку нерухомості. Підприємство спеціалізується на здійсненні посередницьких операцій, пов'язаних із купівлею, продажем, орендою та оцінкою об'єктів нерухомого майна, зокрема нерухомості виробничо-технічного призначення. У межах своєї діяльності підприємство забезпечує організацію та супровід угод з нерухомістю, надає консультаційні послуги клієнтам, а також сприяє встановленню ефективної взаємодії між власниками майна, потенційними покупцями та орендарями.

Окрім основного напрямку діяльності, підприємство здійснює низку додаткових видів діяльності відповідно до класифікації видів економічної діяльності (КВЕД). До них належать:

- здійснення різноманітних видів діяльності агентств нерухомості;

- надання посередницьких послуг у процесі здійснення операцій з купівлі, продажу, оренди та оцінки об'єктів нерухомості для некомерційних цілей;
- посередництво у здійсненні операцій з купівлі, продажу, оренди та оцінки земельних ділянок;
- управління нерухомим майном, що передбачає організацію ефективного використання об'єктів нерухомості, контроль за їх експлуатацією та забезпечення належного рівня їх утримання.

Підприємство здійснює свою діяльність на підставі відповідних ліцензій, дозволів та інших нормативно визначених документів, що регулюють функціонування суб'єктів господарювання у сфері операцій з нерухомістю. Водночас підприємство виконує всі встановлені державою фінансові та податкові зобов'язання, що включає своєчасну сплату податків і зборів, ведення бухгалтерського обліку та подання фінансової звітності відповідно до чинного законодавства.

Діяльність ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» регламентується його статутом, який визначає основні принципи управління підприємством, порядок формування та використання статутного капіталу, а також повноваження власника та органів управління. Економічна відповідальність підприємства обмежується розміром його статутного капіталу, що відповідає загальним принципам функціонування приватних підприємств.

Формування доходів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» здійснюється за рахунок кількох джерел, пов'язаних як з основною, так і з додатковими видами діяльності.

Важливим напрямом діяльності підприємства є надання послуг з оцінювання нерухомого майна. У межах цієї діяльності підприємство здійснює визначення ринкової вартості об'єктів нерухомості, що є необхідним під час укладання угод купівлі-продажу, оренди, передачі майна у заставу або здійснення інших майнових операцій. За надання зазначених послуг

підприємство отримує відповідну плату, що також формує частину його доходів. Додатковим джерелом прибутку виступають посередницькі послуги, пов'язані з операціями купівлі, продажу, оренди та оцінки об'єктів нерухомості невиробничого призначення, а також земельних ділянок. У цьому випадку підприємство отримує доходи у вигляді комісійних платежів, винагород за консультаційні послуги та інших платежів, пов'язаних із супроводом угод на ринку нерухомості.

Таким чином, формування прибутку ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» здійснюється за рахунок комісійних винагород, оплати за надані послуги та інших доходів, що виникають у процесі здійснення професійної діяльності на ринку нерухомості. Диверсифікація джерел доходу дозволяє підприємству забезпечувати стабільність фінансових результатів та підтримувати конкурентоспроможність у відповідному сегменті ринку.

З метою оцінки результативності діяльності підприємства доцільно провести аналіз його основних фінансово-економічних показників. Узагальнені результати такого аналізу наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Основні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР», тис. грн.

Показник	Період			Відхилення 2025/2023	
	2023 рік	2024 рік	2025 рік	абсолютне	відносне, %
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	677,3	1516,9	878,4	201,1	29,69
Валовий прибуток від реалізації	677,3	1516,9	878,4	201,1	29,69
Фінансовий результат від операційної діяльності	223,9	545,9	201,6	-22,3	-9,96
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	223,9	545,9	204,1	-19,8	-8,84
Чистий прибуток	183,6	447,6	167,4	-16,2	-8,82

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» [30]

Як видно з табл. 2.1 на протязі 2023-2025 років найбільш вдалим був 2024 р., в якому підприємство мало максимальне збільшення чистого доходу до 1516,9 тис. грн. та максимальні прибутки.

Динаміку зміни основних показників ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» зображено на рисунку 2.1.

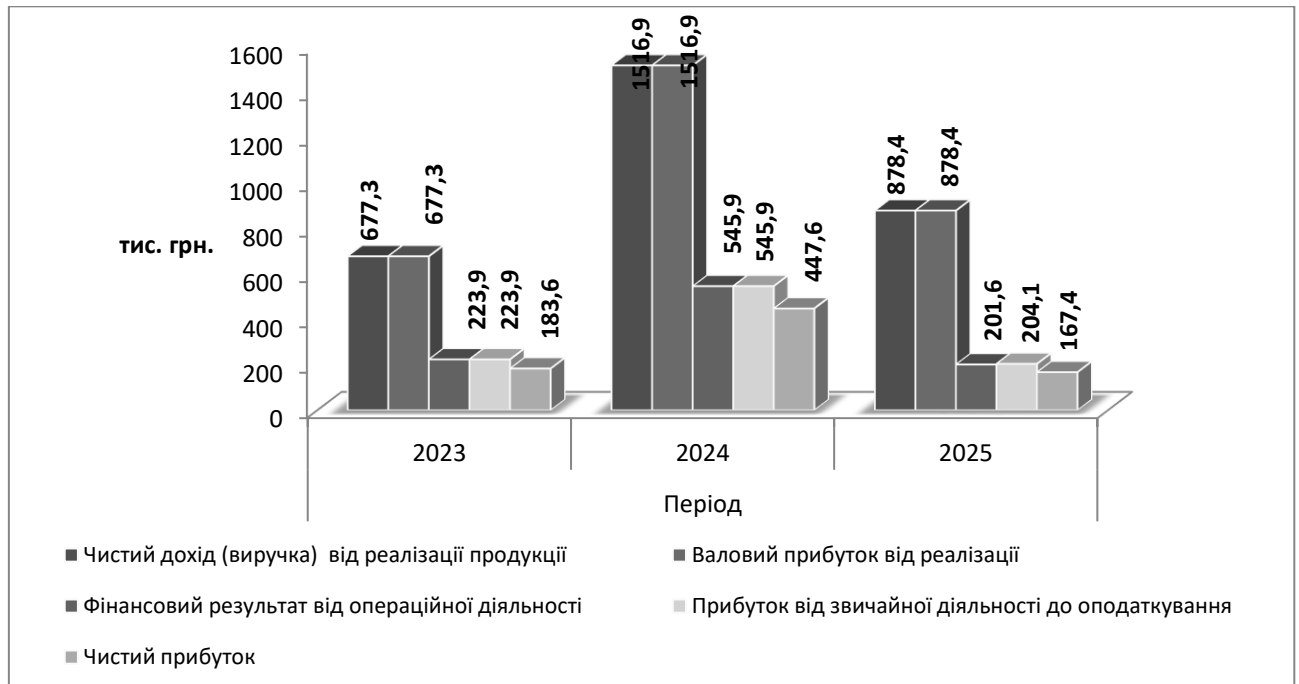

Рис. 2.1. Динаміка зміни показників діяльності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» в 2023–2025 р.

Оцінка майнового стану підприємства є важливою складовою фінансового аналізу, оскільки дозволяє визначити абсолютні та відносні зміни окремих статей балансу за певний період, простежити тенденції їх динаміки та встановити особливості формування і структури фінансових ресурсів суб'єкта господарювання. Проведення такого аналізу дає змогу оцінити рівень забезпеченості підприємства активами, виявити зміни у співвідношенні між окремими елементами майна, а також визначити напрями подальшого підвищення ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Аналіз активу балансу ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» у 2023-2025 рр.(тис. грн.)

№	Показник	2023 рік		2024 рік		2025 рік		Відхилення 2024/2023		Відхилення 2025/2023		Відхилення 2025/2023	
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	Необоротні активи	11,2	0,43	7,4	0,28	4,4	0,18	-3,8	-33,93	-3	-40,54	-6,8	-60,71
2	Оборотні активи, в т. ч.:	2570,1	99,57	2590,9	99,72	2505,1	99,82	20,8	0,81	-85,8	-3,31	-65	-2,53
2.1	Запаси	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.2	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	186	7,21	170	6,54	131	5,22	-16	-8,60	-39	-22,94	-55	-29,57
2.3	Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	2	0,08	0	0,00	0	0,00	-2	-100,00	0	0,00	-2	-100,00
2.4	Інша поточна дебіторська заборгованість	2324,6	90,06	2369,5	91,19	2367,5	94,34	44,9	1,93	-2	-0,08	42,9	1,85
2.5	Грошові кошти та їх еквіваленти	40,6	1,57	43,9	1,69	2,2	0,09	3,3	8,13	-41,7	-94,99	-38,4	-94,58
2.6	Витрати майбутніх періодів	12,7	0,49	6,6	0,25	2,9	0,12	-6,1	-48,03	-3,7	-56,06	-9,8	-77,17
2.7	Інші оборотні активи	4,2	0,16	0,9	0,03	1,5	0,06	-3,3	-78,57	0,6	66,67	-2,7	-64,29
3	Усього	2581,3	100,00	2598,3	100,00	2509,5	100,00	17	0,66	-88,8	-3,42	-71,8	-2,78

Відповідно до даних таблиці 2.2 можна зробити висновок, що на кінець 2025 року загальна вартість майна, яке перебуває у розпорядженні підприємства, становила 2509,5 тис. грн. Порівняно з 2023 роком цей показник зменшився на 71,8 тис. грн., що свідчить про певне скорочення ресурсної бази підприємства в аналізованому періоді. Така тенденція може бути зумовлена як змінами в обсягах господарської діяльності, так і трансформацією структури активів підприємства.

Зменшення загальної вартості активів підприємства відбулося за рахунок скорочення обсягу як необоротних, так і оборотних активів. Зокрема, за аналізований період величина оборотних активів зменшилася на 65,0 тис. грн. або на 2,53%, що свідчить про істотне скорочення найбільш мобільної частини майна підприємства. Оборотні активи відіграють важливу роль у забезпеченні поточної діяльності суб'єкта господарювання, оскільки включають грошові кошти, дебіторську заборгованість та інші ресурси, які безпосередньо беруть участь у процесі операційної діяльності.

Щодо необоротних активів, їх загальне зменшення 6,8 тис. грн. або 60,71%.

Таким чином, проведений аналіз свідчить про певні структурні зміни у складі активів підприємства, що проявляються у скороченні загальної вартості майна та трансформації співвідношення між оборотними і необоротними активами. Виявлені тенденції можуть бути результатом змін у стратегії розвитку підприємства, особливостей його фінансової політики або умов функціонування на відповідному ринку.

Для більш наочного відображення змін у структурі та динаміці активів підприємства доцільно використати графічний метод аналізу. Динаміку зміни активів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» представлено на рис. 2.2.

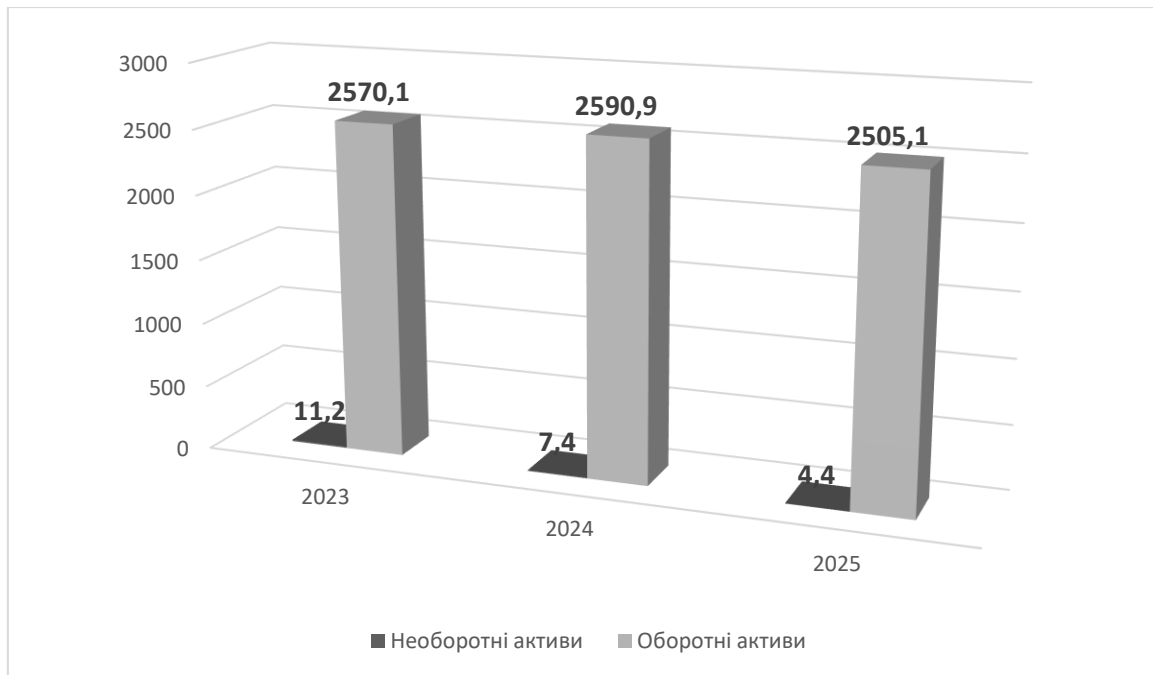

Рис. 2.2. Динаміка зміни активів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» в 2023-2025 роках, тис. грн.

Слід зазначити, що в оборотних активах зменшення відбулося за рахунок зменшення насамперед дебіторської заборгованості на 55 тис. грн. або на 2,53% на протязі аналізованого періоду. При цьому простежується збільшення іншої дебіторської заборгованості на 42,9 тис. грн. або на 1,85%.

Проведемо аналіз структури фінансових ресурсів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» – пасиву балансу (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Аналіз динаміки та структури капіталу ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» за 2023-2025 рр.

№ п/п	Вид джерела фінансових ресурсів	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення, +/-		
					2024/2023	2025/2024	2025/2023
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Власний капітал, тис. грн.	2501,2	2469,4	2397,6	-31,8	-71,8	-103,6
	в % до всіх джерел	96,90%	95,04%	95,54%	-1,86%	0,50%	-1,36%
2	Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	0	0	0	0	0	0
	в % до всіх джерел	0	0	0	0	0	0

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8
3	Поточні зобов'язання, тис. грн.	80,1	128,9	111,9	48,8	-17	31,8
	в % до всіх джерел	3,10%	4,96%	4,46%	1,86%	-0,50%	1,36%
4	Баланс, тис. грн.	2581,3	2598,3	2509,5	17	-88,8	-71,8
	Баланс, %	100,00%	100,00%	100,00%	*	*	*
5	ВОК (власні оборотні кошти)	2 490,0	2 462,0	2 393,2	-28	-68,8	-96,8

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» [30]

Динаміка капіталу підприємства упродовж досліджуваного періоду свідчить про загальну тенденцію до його скорочення. Так, загальний обсяг капіталу ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» зменшився з 2581,3 тис. грн у 2023 році до 2509,5 тис. грн у 2025 році, тобто скоротився на 96,8 тис. грн, що свідчить про зниження сукупних фінансових ресурсів, які перебувають у розпорядженні підприємства. Така тенденція може бути зумовлена змінами у масштабах господарської діяльності, оптимізацією структури активів або скороченням обсягів залучених ресурсів.

Також у структурі капіталу спостерігається негативна динаміка зменшення власного капіталу. Його обсяг зменшився з 2501,2 тис. грн у 2023 році до 2397,6 тис. грн у 2025 році, що становить 103,6 тис. грн. Зменшення власного капіталу свідчить про зниження рівня фінансової самостійності підприємства та зменшення його фінансової стійкості.

Одночасно із зменшенням власного капіталу відбулося збільшення поточних зобов'язань, які збільшилися з 80,1 тис. грн у 2023 році до 111,9 тис. грн у 2025 році, тобто на 31,8 тис. грн. Збільшення обсягу короткострокових зобов'язань може свідчити про погіршення платіжної дисципліни підприємства, збільшення залежності від позикових ресурсів та менш ефективне управління кредиторською заборгованістю. Водночас у структурі капіталу підприємства довгострокові зобов'язання відсутні, що означає, що

підприємство не використовує довгострокові позикові джерела фінансування своєї діяльності.

Аналіз структури капіталу свідчить, що протягом усього досліджуваного періоду суттєвих структурних змін не відбулося. Основним джерелом формування фінансових ресурсів підприємства виступає власний капітал, який має домінуючу частку у загальному обсязі капіталу. Так, у 2025 році питома вага власного капіталу становила 95,54%, що підтверджує високий рівень фінансової автономії підприємства та його меншу залежність від зовнішніх джерел фінансування.

Таким чином, результати аналізу свідчать про поступове зменшення загального обсягу капіталу підприємства при одночасному підвищенні ролі власних джерел фінансування та скороченні поточних зобов'язань. Це може розглядатися як позитивна тенденція з точки зору зміцнення фінансової стабільності підприємства, хоча скорочення загального обсягу ресурсів може також обмежувати можливості подальшого розширення господарської діяльності.

Динаміку зміни структури та обсягу капіталу ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» доцільно наочно представити на рисунку 2.3.

Рис. 2.3. Динаміка джерел фінансових ресурсів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР», тис. грн.

Розглянемо зміну структури фінансових ресурсів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» упродовж 2023–2025 років.

Як свідчать дані табл. 2.3, у структурі фінансових ресурсів підприємства протягом досліджуваного періоду відбулися відносно незначні зміни, однак спостерігається певна варіативність співвідношення власних і позикових джерел фінансування. Зокрема, питома вага власного капіталу характеризується рівномірною динамікою збільшення: у 2023 році вона становила 96,90%, у 2024 році зменшилась до 95,04%, а у 2025 році дещо збільшилася до 95,54%.

Водночас частка позикового капіталу у структурі фінансових ресурсів підприємства протягом 2023–2025 років загалом збільшилася. Якщо у 2023 році вона становила 3,10%, то у 2025 році збільшилася до 4,46%, тобто на 1,36 відсоткових пункти.

Зростання власного капіталу підприємства відбулося переважно за рахунок збільшення обсягу нерозподіленого прибутку, що є свідченням ефективної господарської діяльності та формування внутрішніх фінансових ресурсів. Накопичення нерозподіленого прибутку сприяє зміцненню фінансової бази підприємства, підвищує його інвестиційний потенціал та створює передумови для подальшого розвитку.

Отже, проведений аналіз структури фінансових ресурсів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» дозволяє зробити висновок, що підприємство поступово підвищує роль власних джерел фінансування, що сприяє зміцненню його фінансової незалежності та зменшенню ризиків, пов'язаних із використанням позикового капіталу.

Динаміку зміни питокої ваги складових капіталу ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» доцільно наочно представити на рисунку 2.4.

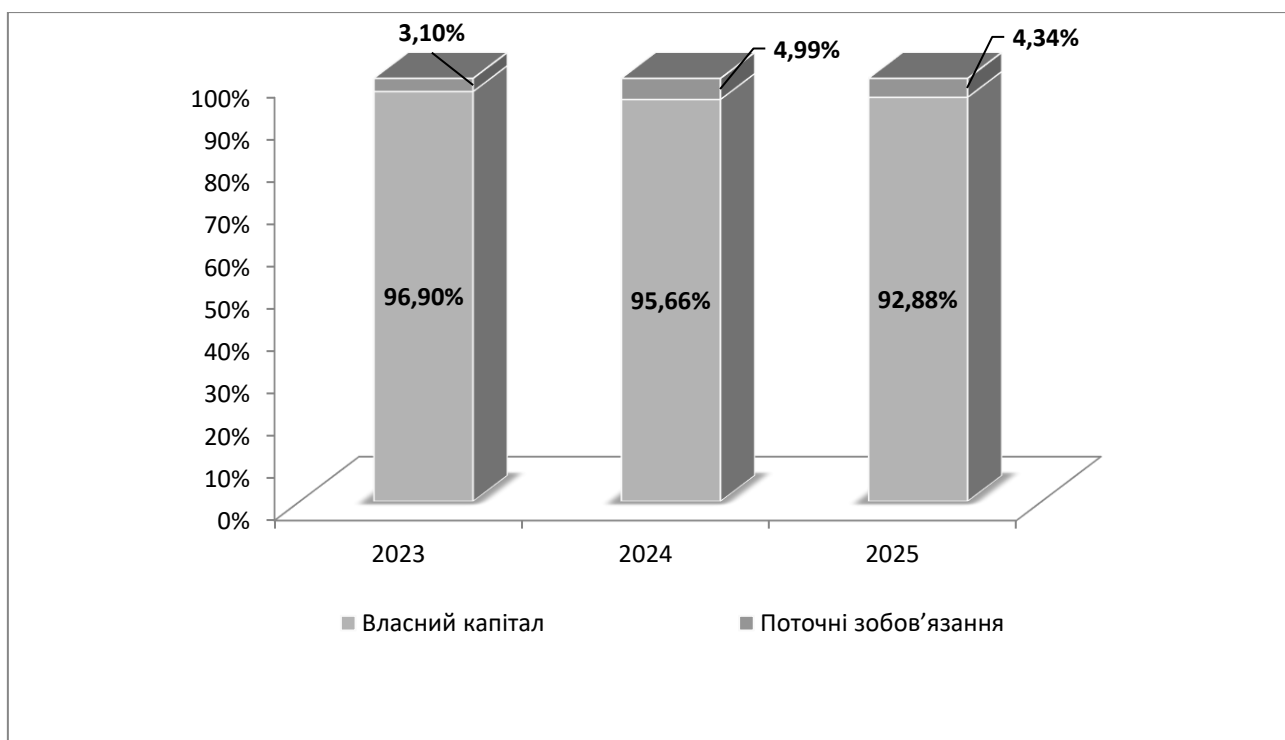

Рис. 2.4. Динаміка структури фінансових ресурсів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР», %

Як видно з рис. 2.4, упродовж 2023–2025 років у структурі капіталу ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» домінує частка власного капіталу. Така структура джерел фінансування свідчить про відносно високий рівень фінансової автономії підприємства та його меншу залежність від зовнішніх позикових ресурсів. Переважання власного капіталу у загальному обсязі фінансових ресурсів позитивно впливає на фінансову стійкість підприємства, підвищує його платоспроможність та створює передумови для стабільного функціонування у довгостроковій перспективі.

Аналіз показника власних оборотних коштів (ВОК), наведений у табл. 2.3, свідчить про певну змінність їх обсягу протягом досліджуваного періоду. Так, у 2024 році обсяг власних оборотних коштів зменшився на 28 тис. грн порівняно з 2023 роком. У 2025 році відбулося подальше скорочення ВОК на 68,8 тис. грн порівняно з попереднім роком. У результаті за весь період 2023–2025 років власні оборотні кошти зменшилися на 96,8 тис. грн, що свідчить про певне зниження можливостей підприємства фінансувати поточну діяльність за рахунок власних джерел.

Зменшення обсягу власних оборотних коштів може бути зумовлене змінами у структурі оборотних активів, збільшенням потреби у фінансуванні поточної діяльності або перерозподілом фінансових ресурсів між окремими напрямками діяльності підприємства. Водночас наявність власних оборотних коштів залишається важливим показником фінансової стабільності, оскільки вони забезпечують підприємству можливість покривати поточні потреби без надмірного залучення позикових ресурсів.

Основним джерелом формування та збільшення власних оборотних коштів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» виступає чистий прибуток підприємства. Зростання чистого прибутку сприяє накопиченню нерозподіленого прибутку, який, у свою чергу, може бути спрямований на поповнення власних оборотних ресурсів. Це створює передумови для підвищення фінансової стійкості підприємства, розширення його господарської діяльності та забезпечення більш ефективного управління фінансовими потоками.

2.2. Діагностика фінансового стану ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»

Фінансовий стан підприємства значною мірою визначається співвідношенням між власними та позиковими джерелами фінансування. Оптимальна структура капіталу забезпечує стабільність функціонування суб'єкта господарювання, підвищує рівень його платоспроможності, сприяє зниженню фінансових ризиків і створює передумови для сталого економічного розвитку. Надмірна залежність від позикових коштів може призвести до зростання фінансового навантаження на підприємство, тоді як домінування власного капіталу, навпаки, свідчить про високий рівень фінансової автономії та незалежності від зовнішніх кредиторів.

З огляду на зазначене, важливим етапом фінансового аналізу є оцінювання показників фінансової стійкості підприємства на основі аналізу

динаміки відповідних коефіцієнтів. Такий підхід дозволяє визначити ступінь фінансової незалежності підприємства, оцінити рівень його залежності від зовнішніх джерел фінансування та встановити величину фінансового ризику, пов'язаного із залученням позикового капіталу.

Аналіз структури фінансових ресурсів підприємства доцільно здійснювати за допомогою системи відносних показників, серед яких основними є коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт фінансової залежності та коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля).

Першим із зазначених показників є коефіцієнт фінансової незалежності, який також називають коефіцієнтом автономності або коефіцієнтом власності. Даний показник характеризує частку власного капіталу у загальному обсязі фінансових ресурсів підприємства та відображає рівень його незалежності від зовнішніх кредиторів. Чим вищим є значення цього коефіцієнта, тим більш фінансово стійким вважається підприємство.

Коефіцієнт фінансової незалежності визначається як відношення власного капіталу до загального капіталу (валюти балансу) і розраховується за формулою:

$$K_{\text{фн}} = (BK / ВБ), \quad (2.1)$$

де: $K_{\text{фн}}$ - коефіцієнт фінансової незалежності;

БК – власний капітал;

ВБ – загальний капітал (валюта балансу).

Для ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» значення цього показника становить:

$$\text{за 2023 рік } K_{\text{фн}} = (2501,2/2581,3) = 0,97,$$

$$\text{за 2024 рік } K_{\text{фн}} = (2469,4/2598,3) = 0,95;$$

$$\text{за 2025 рік } K_{\text{фн}} = (2397,6/2509,5) = 0,96;$$

Отримані значення свідчать про високий рівень фінансової автономії підприємства, оскільки переважна частка його активів сформована за рахунок власного капіталу.

Наступним важливим показником є коефіцієнт фінансової залежності, який характеризує частку позикового капіталу у загальному обсязі фінансових ресурсів підприємства. Цей показник відображає ступінь залежності підприємства від зовнішніх кредиторів і визначає рівень використання залучених фінансових ресурсів.

Коефіцієнт фінансової залежності розраховується як відношення позикового капіталу до загального капіталу підприємства::

$$Кфз = (ПК / ВБ), \quad (2.2)$$

де: Кфз – коефіцієнт фінансової залежності;

ПК – позиковий капітал;

Для ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» значення цього коефіцієнта становить:

$$\text{за 2023 рік } Кфз = (80,1/2581,3) = 0,031,$$

$$\text{за 2024 рік } Кфз = (128,9/2598,3) = 0,049;$$

$$\text{за 2025 рік } Кфз = (111,9/2509,5) = 0,045;$$

Невисокі значення цього показника свідчать про незначну частку позикового капіталу у структурі фінансових ресурсів підприємства, що позитивно характеризує його фінансову стійкість та незалежність від зовнішніх джерел фінансування.

Третім показником, який характеризує структуру капіталу підприємства, є коефіцієнт фінансового ризику, або так зване плече фінансового важеля. Даний показник відображає співвідношення між позиковими та власними коштами і дозволяє оцінити ступінь фінансового ризику, пов'язаного із залученням позикових ресурсів.

Коефіцієнт фінансового ризику розраховується як відношення позикового капіталу до власного:

$$Кфр = (ПК / ВК), \quad (2.3)$$

де: Кфр – коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля);

Для ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» значення цього показника становить:

за 2023 рік $K_{фр} = (80,1/2501,2) = 0,032$,

за 2024 рік $K_{фр} = (128,9/2469,4) = 0,052$;

за 2025 рік $K_{фр} = (111,9/2397,6) = 0,047$.

Низькі значення коефіцієнта фінансового ризику свідчать про те, що підприємство використовує позикові кошти у відносно незначному обсязі, що зменшує ймовірність виникнення фінансових ускладнень у процесі виконання боргових зобов'язань.

Розраховані коефіцієнти зведені в таблицю 2.4.

Таблиця 2.4

Аналіз фінансової стійкості за критерієм незалежності від зовнішніх джерел фінансування ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»

№ п/п	Показники	рекомендовані значення	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення, +/-		
						2024/2023	2025/2024	2025/2023
1	Коефіцієнт фінансової незалежності	>0.5	0,97	0,95	0,96	-0,02	0,01	-0,01
2	Коефіцієнт фінансової залежності	< 2	0,031	0,049	0,045	0,018	-0,004	0,014
3	Коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля)	< 1	0,032	0,052	0,047	0,020	-0,005	0,015

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» [30]

Отже, результати проведеного аналізу свідчать про високий рівень фінансової стійкості ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР», що обумовлено значною часткою власного капіталу у структурі фінансових ресурсів підприємства та відносно низьким рівнем залучення позикових коштів. Така структура капіталу забезпечує підприємству достатній рівень фінансової незалежності, знижує фінансові ризики та створює передумови для стабільного розвитку у довгостроковій перспективі.

Фінансовий стан підприємства у короткостроковій перспективі оцінюється за допомогою показників ліквідності та платоспроможності, які характеризують здатність суб'єкта господарювання своєчасно та в повному обсязі виконувати свої поточні зобов'язання перед контрагентами, кредиторами та іншими учасниками господарських відносин. Аналіз

зазначених показників дозволяє визначити рівень фінансової стабільності підприємства, ефективність управління оборотними активами, а також оцінити ризик виникнення фінансових труднощів у процесі здійснення поточної діяльності.

Платоспроможність підприємства відображає його здатність за рахунок наявних грошових ресурсів та інших високоліквідних активів своєчасно погашати свої строкові фінансові зобов'язання, зокрема банківські кредити, кредиторську заборгованість, а також інші поточні платежі. Для ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» платоспроможність означає можливість забезпечення своєчасних розрахунків за поточними зобов'язаннями за рахунок власних фінансових ресурсів і ліквідних активів.

З метою проведення аналізу ліквідності всі активи підприємства залежно від швидкості їх перетворення у грошові кошти умовно поділяють на чотири основні групи.

1. Найбільш ліквідні активи (A1).
2. Активи, що швидко реалізуються (A2).
3. Активи, що повільно реалізуються (A3).
4. Активи, що важко реалізуються (A4).

Перші три групи активів (A1, A2, A3) відносяться до ліквідних активів підприємства, оскільки за певних умов можуть бути відносно швидко трансформовані у грошові кошти та використані для погашення поточних зобов'язань. Аналіз співвідношення між цими групами активів і відповідними групами зобов'язань дає можливість оцінити рівень ліквідності балансу підприємства та визначити його здатність забезпечувати своєчасне виконання фінансових зобов'язань у короткостроковому періоді.

Пасиви бухгалтерського балансу, аналогічно до активів, у процесі аналізу ліквідності групуються залежно від ступеня зростання строків погашення зобов'язань. Такий підхід дозволяє оцінити відповідність між термінами перетворення активів у грошові кошти та строками виконання

фінансових зобов'язань підприємства. У межах аналізу ліквідності балансу пасиви умовно поділяють на чотири основні групи.

1. Найбільш строкові зобов'язання (П1).
2. Короткострокові пасиви (П2).
3. Довгострокові пасиви (П3).
4. Постійні пасиви (П4).

Загалом підприємство вважається ліквідним у тому випадку, коли обсяг його поточних активів перевищує величину короткострокових зобов'язань. Водночас рівень ліквідності може варіюватися: підприємство може характеризуватися високою, достатньою або недостатньою ліквідністю, а в окремих випадках — навіть її відсутністю. Саме тому для отримання об'єктивної оцінки фінансового стану необхідно здійснювати детальний аналіз ліквідності балансу.

Баланс підприємства вважається абсолютно ліквідним, якщо виконуються такі співвідношення::

$$A1 \geq П1; A2 \geq П2; \quad (2.4)$$

$$A3 \geq П3; A4 \leq П4.$$

Ці нерівності відображають оптимальне співвідношення між активами та зобов'язаннями підприємства за строками їх реалізації та погашення.

Якщо виконуються перші три нерівності, тобто сукупність поточних активів підприємства перевищує обсяг його зовнішніх зобов'язань, то автоматично виконується і четверта умова. Це свідчить про наявність у підприємства власних оборотних коштів, що є важливою передумовою забезпечення його фінансової стійкості.

У випадку, коли хоча б одна з перших трьох нерівностей не виконується, ліквідність балансу підприємства відхиляється від абсолютної. Це може свідчити про недостатність ліквідних активів для покриття відповідних груп зобов'язань і, відповідно, про можливі ризики порушення платоспроможності.

З метою більш детальної оцінки платоспроможності та фінансової стабільності доцільно здійснити аналіз ліквідності балансу ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР». Результати такого аналізу наведено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Аналіз ліквідності балансу ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР», тис. грн.

Актив	2023 р	2024 р	2025 р	Пасив	2023 р	2024 р	2025 р	Платіжний надлишок або нестача		
								2023 р	2024 р	2025 р
1. Найбільш ліквідні активи (A1)	40,6	43,9	2,2	1. Найбільш строкові зобов'язання (П1)	80,1	128,9	111,9	-39,5	-85	-109,7
2. Швидко реалізовані активи (A2)	2529,5	2547	2502,9	2.Короткострокові пасиви (П2)	0	0	0	2529,5	2547	2502,9
3. Повільно реалізовані активи (A3)	0	0	0	3.Довгострокові пасиви (П3)	0	0	0	0	0	0
4. Важко реалізовані активи (A4)	11,2	7,4	4,4	4. Постійні пасиви (П4)	2501,2	2469,4	2397,6	2490	2462	2393,2
БАЛАНС	2581,3	2598,3	2509,5	БАЛАНС	2581,3	2598,3	2509,5	*	*	*

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» [30]

На рис. 2.5–2.6 представлено графічне відображення співвідношення основних груп активів і пасивів підприємства. Використання графічного методу аналізу дозволяє більш наочно оцінити структуру ліквідних ресурсів підприємства та визначити ступінь їх відповідності обсягу і строкам погашення фінансових зобов'язань. Візуалізація таких співвідношень сприяє кращому розумінню тенденцій зміни ліквідності та платоспроможності підприємства, а також дає можливість швидко ідентифікувати можливі дисбаланси між активами та пасивами.

Зіставлення найбільш ліквідних активів (A1) та активів, що швидко реалізуються (A2), із найбільш строковими зобов'язаннями (П1) та короткостроковими пасивами (П2) дає змогу оцінити поточну ліквідність підприємства, тобто його здатність у найближчий період виконувати свої фінансові зобов'язання перед кредиторами та іншими контрагентами. Саме ці групи активів і пасивів характеризують найближчий часовий горизонт виконання платежів і надходження грошових коштів.

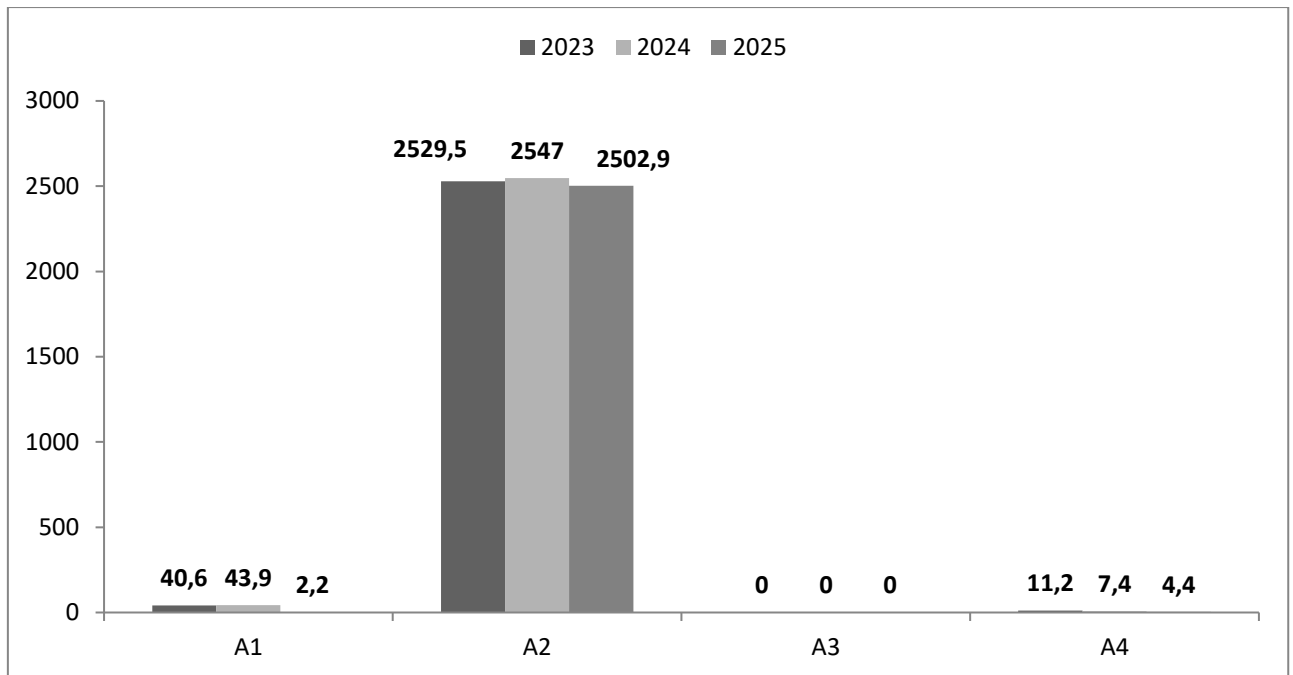

Рис. 2.5 Динаміка груп активів підприємства за 2023-2025 роки, тис. грн.

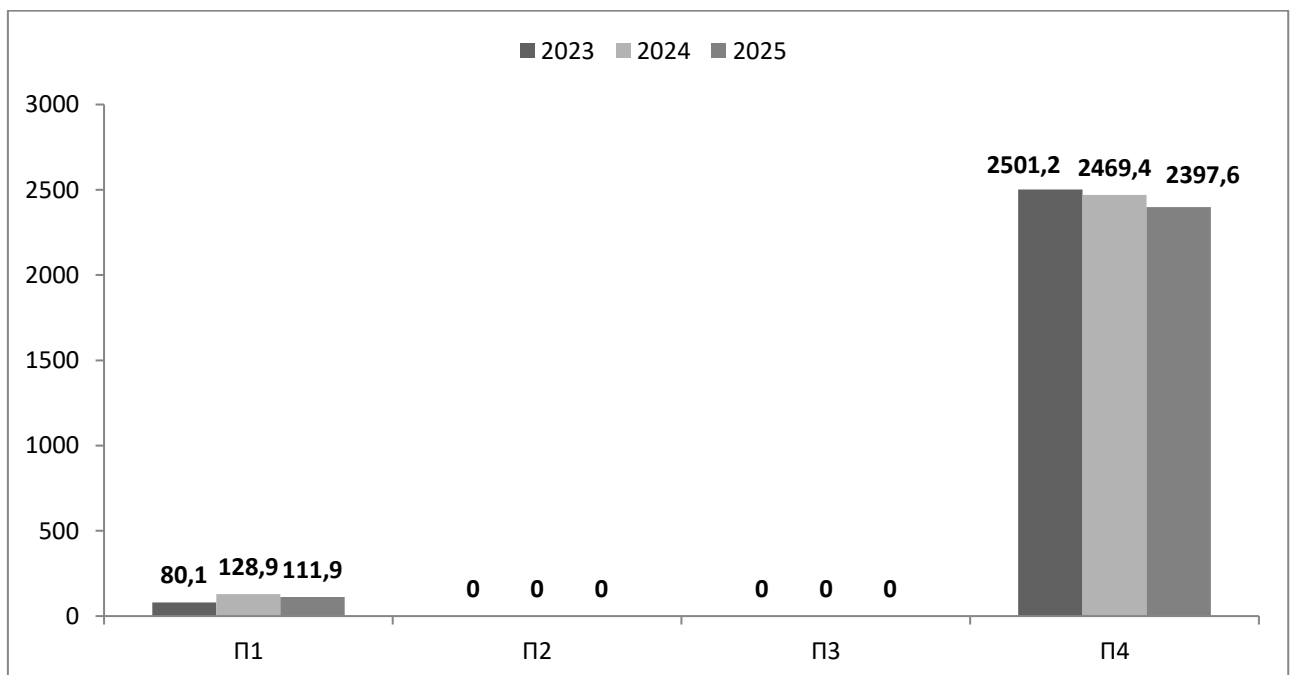

Рис. 2.6 Динаміка груп пасивів підприємства за 2023-2025 роки

Як свідчать дані табл. 2.5, упродовж 2023–2025 років обсяг найбільш ліквідних активів (A1), до складу яких належать грошові кошти та їх еквіваленти, був меншим за величину найбільш строкових зобов'язань підприємства (П1). Така ситуація свідчить про недостатність миттєво

ліквідних ресурсів для негайного погашення поточних зобов'язань, що певною мірою характеризує підприємство як обмежено платоспроможне в короткостроковому періоді. Розмір платіжної нестачі грошових коштів у досліджуваному періоді становив відповідно 39,5 тис. грн у 2023 році, 85 тис. грн у 2024 році та 109,7 тис. грн у 2025 році.

Водночас аналіз співвідношення між відповідними групами активів і пасивів показує, що у ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» не виконуються перша та четверта нерівності, які визначають умови абсолютної ліквідності балансу. З огляду на це баланс підприємства не можна визнати абсолютно ліквідним, проте загалом його можна охарактеризувати як достатньо ліквідний. Слід зазначити, що в сучасних умовах господарювання виконання першої нерівності ($A1 \geq П1$) на практиці спостерігається досить рідко, оскільки більшість підприємств прагне мінімізувати обсяг вільних грошових коштів, спрямовуючи їх у господарський оборот.

Для більш детальної оцінки ліквідності та платоспроможності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» використовують систему відносних показників ліквідності, серед яких основними є коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності та коефіцієнт покриття (поточної ліквідності). Розраховані показники ліквідності підприємства узагальнено наведено у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Аналіз показників ліквідності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» за 2023-2025 рр.

Показник	2023 р	2024 р	2025 р	Формула розрахунку	Відхилення 2024/2023	Відхилення 2025/2024
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,507	0,341	0,020	$A1 / (П1 + П2)$	-0,166	-0,321
Коефіцієнт швидкої ліквідності	32,086	20,100	22,387	$(A1+A2) / (П1+П2)$	-11,986	2,287
Коефіцієнт покриття	32,086	20,100	22,387	$(A1+A2+A3) / (П1+П2)$	-11,986	2,287

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» [30]

Як свідчать дані, представлені на рис. 2.7, коефіцієнт абсолютної ліквідності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» упродовж 2023–2025 років демонструє тенденцію до зростання. Підвищення значення цього показника свідчить про збільшення частки найбільш ліквідних активів у структурі оборотних коштів підприємства та, відповідно, про підвищення його здатності своєчасно виконувати короткострокові фінансові зобов’язання. Така динаміка позитивно впливає на рівень кредитоспроможності підприємства, оскільки свідчить про покращення його миттєвої платоспроможності та підвищує довіру з боку потенційних кредиторів і фінансових установ.

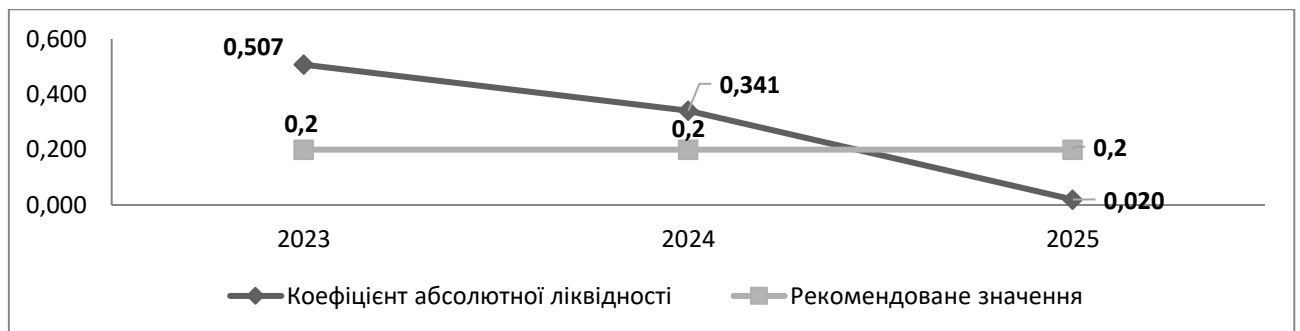

Рис. 2.7. Динаміка коефіцієнту абсолютної ліквідності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» за 2023-2025рр.

Згідно з даними, наведеними на рис. 2.8, коефіцієнт швидкої ліквідності протягом досліджуваного періоду має тенденцію до певного зниження. Проте, незважаючи на незначне скорочення значення цього показника, він залишається в межах нормативного рівня. Це свідчить про те, що підприємство має достатній обсяг ліквідних активів, які можуть бути використані для погашення поточних зобов’язань без необхідності реалізації запасів. Таким чином, збереження коефіцієнта швидкої ліквідності на нормативному рівні підтверджує достатню фінансову стійкість підприємства та його здатність залучати банківські кредити без суттєвих обмежень.

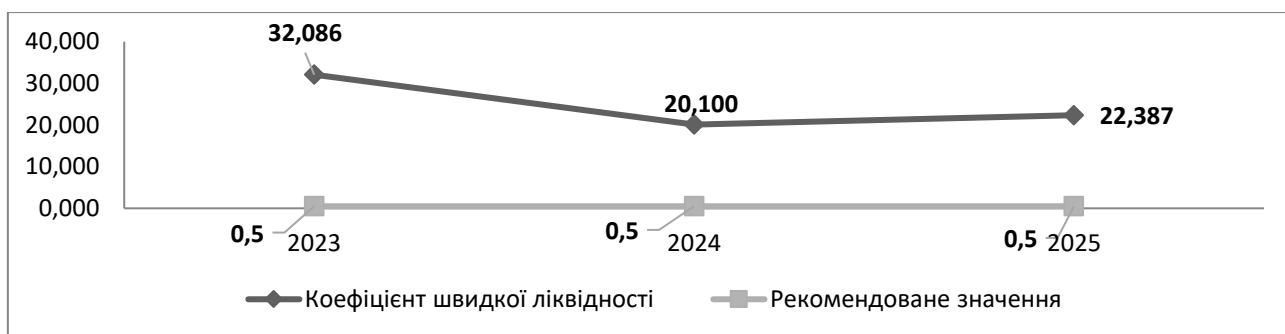

Рис. 2.8. Динаміка коефіцієнту швидкої ліквідності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» за 2023-2025рр.

Аналіз динаміки коефіцієнта покриття, представлений на рис. 2.9, показує, що протягом 2023–2025 років його значення коливається. Незважаючи на певні коливання, показник стабільно перебуває у межах нормативних значень, що свідчить про наявність достатнього обсягу оборотних активів для забезпечення своєчасного погашення поточних зобов'язань підприємства. Високе значення коефіцієнта покриття характеризує здатність підприємства фінансувати свою поточну діяльність за рахунок власних оборотних ресурсів та забезпечувати належний рівень фінансової стабільності.

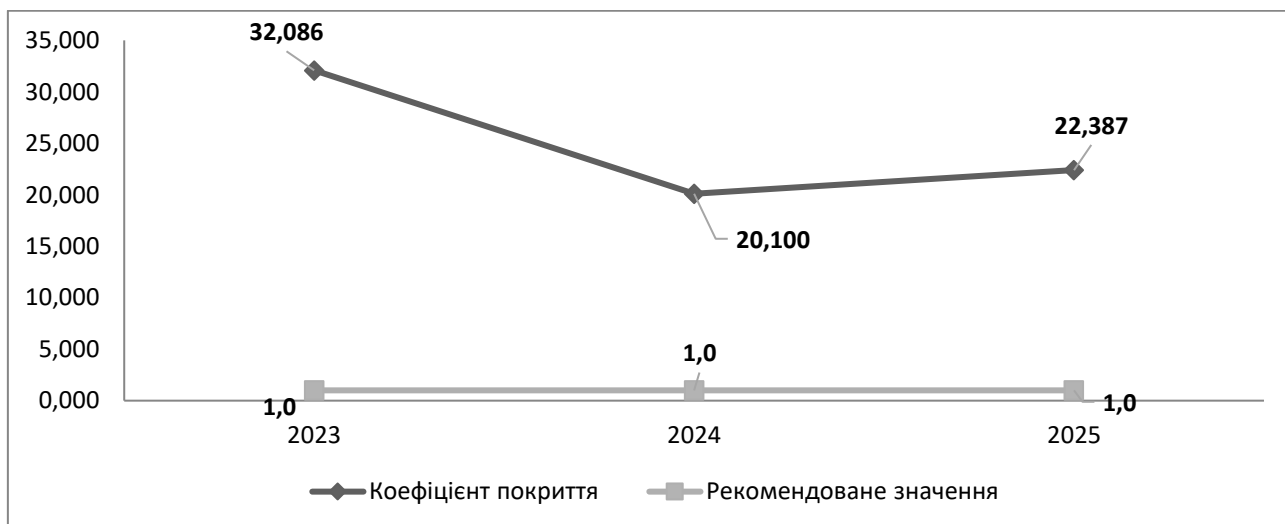

Рис. 2.9. Динаміка коефіцієнту покриття ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» за 2023-2025р.р.

Отже, проведений аналіз показників ліквідності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» свідчить про загалом позитивний фінансовий стан підприємства, достатній рівень платоспроможності та наявність необхідного

обсягу ліквідних активів для виконання короткострокових фінансових зобов'язань. Це створює сприятливі передумови для подальшого розвитку підприємства та підвищує його інвестиційну привабливість.

Важливим етапом дослідження чинників, що формують рівень платоспроможності підприємства, є її прогнозування та планування. Однак для визначення можливого стану платоспроможності у майбутньому насамперед необхідно оцінити її поточний рівень. Одним із ключових інструментів такої оцінки є визначення типу фінансової стійкості підприємства, що дозволяє встановити рівень його забезпеченості власними фінансовими ресурсами та ступінь залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Фінансова стійкість підприємства відображає стабільність його фінансового стану, рівень ризику господарської діяльності, а також ступінь залежності від позикового капіталу. Вона характеризує здатність підприємства підтримувати рівновагу між власними і залученими джерелами фінансування, забезпечувати безперервність виробничо-господарського процесу та своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання.

У таблиці 2.7 наведено абсолютні показники фінансової стійкості досліджуваного підприємства, що дозволяють визначити рівень забезпеченості запасів і витрат різними джерелами їх формування.

Для визначення типу фінансової стійкості підприємства застосовують трьохкомпонентний показник, який відображає співвідношення між запасами та джерелами їх фінансування:

$$S = \{S1 (\pm \Phi В), S2 (\pm \Phi ВД), S3 (\pm \Phi ЗК)\} \quad (2.8)$$

де функція визначається наступним чином:

$$S(\Phi) = \begin{cases} 1, & \text{якщо } \Phi \geq 0 \\ 0, & \text{якщо } \Phi < 0 \end{cases}$$

У даній моделі:

$\Phi В$ – надлишок або нестача власних оборотних коштів для формування запасів;

ФВД – надлишок або нестача власних та довгострокових джерел фінансування запасів;

ФЗК – надлишок або нестача загальної величини основних джерел формування запасів.

Таблиця 2.7

Абсолютні показники фінансової стійкості ТОВ «ОДЕСЬКИЙ
АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» у 2023 -2025 роках

Показник	2023	2024	2025
1. Постійні пасиви	2501,2	2469,4	2397,6
2. Активи, що важко реалізуються	11,2	7,4	4,4
3. Власні оборотні кошти (В)	2490	2462	2393,2
4. Довгострокові зобов'язання	0	0	0
5. Наявність власних і довгострокових джерел фінансування запасів(ВД)	2490	2462	2393,2
6. Короткострокові кредити	0	0	0
7. Загальний сума основних джерел фінансування запасів(ЗК)	2490	2462	2393,2
8. Запаси (Зп)	0	0	0
9. Надлишок (нестача) власних оборотних коштів (ФВ)	2490	2462	2393,2
10. Надлишок (нестача) власних оборотних коштів та довгострокових зобов'язань (ФВД)	2490	2462	2393,2
11. Надлишок (нестача) основних джерел фінансування запасів (ФЗК)	2490	2462	2393,2

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» [30]

Використання трьохкомпонентного показника дозволяє визначити один із чотирьох можливих типів фінансової стійкості підприємства: абсолютну фінансову стійкість, нормальну фінансову стійкість, нестійкий фінансовий стан або кризовий фінансовий стан. Така класифікація є важливим інструментом оцінки фінансової стабільності підприємства та дозволяє сформулювати обґрунтовані управлінські рішення щодо оптимізації структури капіталу та підвищення рівня фінансової стійкості у майбутньому.

Класифікація типів фінансової стійкості наведена у табл. 2.8 і дозволяє встановити, наскільки ефективно підприємство використовує власні та залучені фінансові ресурси для забезпечення безперервності своєї діяльності.

Таблиця 2.8

Типи фінансової стійкості

Показники	Типи фінансової стійкості			
	абсолютна стійкість $S = \{1,1,1\}$	нормальна стійкість $S = \{0,1,1\}$	передкризовий стан $S = \{0,0,1\}$	кризовий стан $S = \{0,0,0\}$
$\Phi^B = B - 3\Pi$	$\Phi^B \geq 0$	$\Phi^B < 0$	$\Phi^B < 0$	$\Phi^B < 0$
$\Phi^{BD} = BD - 3\Pi$	$\Phi^{BD} \geq 0$	$\Phi^{BD} \geq 0$	$\Phi^{BD} < 0$	$\Phi^{BD} < 0$
$\Phi^{3K} = 3K - 3\Pi$	$\Phi^{3K} \geq 0$	$\Phi^{3K} \geq 0$	$\Phi^{3K} \geq 0$	$\Phi^{3K} < 0$

Згідно результатів, наведених у таблиці 2.8, свідчить, підприємство ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» має абсолютну фінансову стійкість.

Отже, результати проведеного аналізу свідчать про суттєве покращення фінансової стійкості ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» у 2024–2025 роках порівняно з 2023 роком, що є позитивною тенденцією та свідчить про підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства.

2.3. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»

У сучасній економічній теорії та міжнародній практиці фінансового аналізу одним із найважливіших узагальнюючих показників ефективності використання капіталу підприємства є прибутковість, або рентабельність. Даний показник відображає результативність господарської діяльності суб'єкта підприємництва та характеризує здатність підприємства генерувати прибуток на вкладені фінансові ресурси. Показники рентабельності широко застосовуються для оцінювання ефективності використання капіталу, аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, а також для порівняння ефективності діяльності різних суб'єктів господарювання.

Коефіцієнт рентабельності визначається як відношення отриманого прибутку до величини капіталу, що інвестується у діяльність підприємства, і розраховується за формулою:

$$КП = П/К, \quad (2.9)$$

де:

КП - коефіцієнт рентабельності;

П - прибуток підприємства;

К - капітал, інвестований у діяльність підприємства.

Водночас слід зазначити, що наведена формула відображає лише загальний підхід до визначення рентабельності. У сучасній фінансово-економічній практиці не існує єдиного універсального показника, який би повністю характеризував ефективність використання капіталу. Це пояснюється тим, що підприємства можуть використовувати різні джерела фінансування та різні підходи до оцінювання результатів діяльності, тому для комплексної оцінки ефективності застосовується система показників рентабельності.

Залежно від мети аналізу при розрахунку коефіцієнтів рентабельності можуть використовуватися різні складові прибутку (чистий прибуток, прибуток від операційної діяльності, валовий прибуток) та різні види капіталу. Зокрема, для оцінювання ефективності діяльності підприємства можуть застосовуватися показники рентабельності загального капіталу, власного капіталу, акціонерного капіталу, активів або окремих напрямів діяльності.

Крім того, при визначенні показників рентабельності можуть використовуватися не лише дані активу, але й дані пасиву бухгалтерського балансу, що дає можливість оцінити ефективність використання різних джерел фінансування підприємства. У такому разі визначаються такі показники, як рентабельність загального капіталу, рентабельність власного капіталу або рентабельність позикових коштів.

Вибір конкретної бази для розрахунку коефіцієнтів рентабельності залежить від поставленої мети аналізу. Якщо основною метою є оцінювання ефективності використання всіх ресурсів підприємства, доцільно використовувати показники рентабельності активів або загального капіталу.

Якщо ж необхідно оцінити ефективність використання коштів власників підприємства, застосовують показник рентабельності власного капіталу.

З метою комплексної оцінки ефективності використання фінансових ресурсів доцільно проаналізувати основні показники рентабельності капіталу ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР». Результати відповідних розрахунків наведено у таблиці 2.9, що дає змогу оцінити динаміку прибутковості підприємства та визначити ефективність використання його фінансового потенціалу.

Таблиця 2.9

Аналіз рентабельності капіталу ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»
за 2023-2025 роки

№	Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення (+/-)	
					2024/2023	2025/2024
1	Чистий прибуток, тис. грн.	183,6	447,6	167,4	264	-280,2
2	Середня сума загального капіталу, тис. грн.	2630,65	2589,8	2553,9	-40,85	-35,9
3	Середня сума оборотного капіталу, тис. грн.	2619,9	2580,5	2548	-39,4	-32,5
4	Середня сума власного капіталу тис. грн.	2482,3	2485,3	2433,5	3	-51,8
5	Рентабельність загального капіталу, %	6,98	17,28	6,55	10,30	-10,73
6	Рентабельність оборотного капіталу, %	7,01	17,35	6,57	10,34	-10,78
7	Рентабельність власного капіталу, %	7,40	18,01	6,88	10,61	-11,13
8	Виручка від реалізації (без ПДВ, АЗ)	677,3	1516,9	878,4	839,6	-638,5
9	Рентабельність реалізації, %	27,11	29,51	19,06	2,40	-10,45
10	Оборотність капіталу	0,26	0,59	0,34	0,33	-0,24

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» [30]

Наведені дані свідчать про те, що ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР», що рентабельність загального капіталу протягом аналізованого періоду характеризується нестабільною динамікою. Зокрема, у 2024 році спостерігається її суттєве зростання до 17,28%, що свідчить про підвищення ефективності використання сукупного капіталу підприємства. Однак у наступному періоді відбулося різке зниження показника до 6,55%, що є

негативною тенденцією. Загалом за аналізований період її значення зменшилося на 0,42 відсоткових пункти, що свідчить про погіршення ефективності функціонування підприємства.

Аналогічні тенденції простежуються і щодо рентабельності оборотного капіталу, яка зросла до 17,35% у 2024 році, але згодом знизилася до 6,57%. У цілому показник скоротився на 0,44 відсоткових пункти. Це свідчить про зниження ефективності використання оборотних активів та можливе уповільнення їх обігу.

Рентабельність власного капіталу також демонструє подібну динаміку: зростання до 18,01% у 2024 році, подальше зниження до 6,88%. Загальне скорочення становить 0,52 відсоткових пункти, що вказує на зменшення прибутковості вкладень власників підприємства та погіршення інвестиційної привабливості. Важливим фактором, що вплинув на зниження показників рентабельності, є динаміка виручки від реалізації продукції. Так, після зростання до 1516,9 тис. грн у 2024 році спостерігається її суттєве скорочення до 878,4 тис. грн у 2025 році, що на 638,5 тис. грн менше порівняно з 2024 роком. Це свідчить про зниження обсягів реалізації або зміну ринкової кон'юнктури. Особливо критичною є ситуація з рентабельністю реалізації, яка зменшилася з 29,51% до 19,06%. Таке різке падіння (на 10,45 відсоткових пункти) свідчить про значне зниження маржинальності діяльності підприємства, що може бути зумовлено зростанням витрат, підвищенням собівартості продукції або зниженням цін реалізації.

Додатково слід відзначити негативну динаміку оборотності капіталу: після зростання до 0,59 у 2024 році показник знизився до 0,34, що свідчить про уповільнення обігу ресурсів підприємства. Це, у свою чергу, негативно впливає на загальний рівень рентабельності.

Таким чином, результати аналізу свідчать про наявність негативних тенденцій у діяльності підприємства, що проявляються у зниженні ефективності використання капіталу, скороченні виручки від реалізації, падінні рентабельності продажів та уповільненні обороту активів. Виявлені

тенденції можуть бути зумовлені як внутрішніми факторами (неефективне управління витратами, ресурсами), так і зовнішніми (зміни ринкового середовища, зниження попиту). У зв'язку з цим підприємству доцільно реалізувати комплекс заходів, спрямованих на оптимізацію витрат, підвищення ефективності використання ресурсів, удосконалення цінової політики та активізацію збутової діяльності, що дозволить підвищити рівень рентабельності та забезпечити стабільний розвиток у майбутньому.

Для більш наочного відображення змін у рівні прибутковості підприємства доцільно використати графічний метод аналізу. Динаміку зміни основних показників рентабельності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» наведено на рис. 2.10, що дозволяє візуально простежити тенденції їх розвитку у досліджуваному періоді.

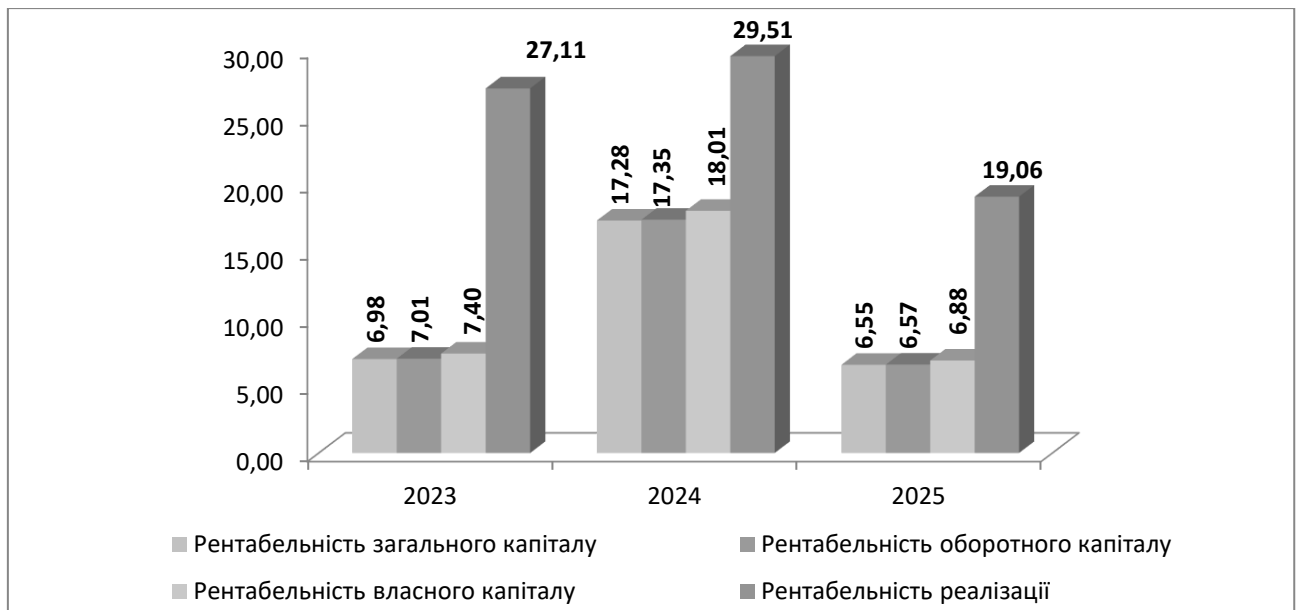

Рис. 2.10. Динаміка показників рентабельності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» за 2023-2025 рр., %

Важливим аспектом комплексного аналізу фінансово-економічної діяльності підприємства є оцінка його ділової активності. Ділова активність є багатогранною характеристикою, що відображає різні аспекти функціонування підприємства та рівень ефективності його господарської діяльності. Вона визначається сукупністю показників, які характеризують позиції підприємства на ринку, масштаби та географію його ділових зв'язків,

рівень ділової репутації як надійного партнера, інтенсивність інноваційно-інвестиційної діяльності, а також рівень конкурентоспроможності продукції або послуг.

Таким чином, ділова активність підприємства може бути охарактеризована через динаміку показників ефективності виробничо-господарської діяльності в цілому. Зростання цих показників свідчить про підвищення результативності використання ресурсів підприємства, збільшення обсягів реалізації продукції або послуг, а також про зміцнення його фінансового стану та ринкових позицій.

Коефіцієнти оборотності являють собою систему показників фінансової активності підприємства, що характеризує швидкість перетворення вкладеного капіталу у грошові потоки в процесі здійснення господарської діяльності. Чим вищими є значення цих коефіцієнтів, тим ефективніше використовуються фінансові ресурси підприємства та тим швидше відбувається їх повернення у вигляді доходів.

З метою оцінювання рівня ділової активності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» доцільно здійснити розрахунок основних показників оборотності за 2023–2025 роки на основі даних річної фінансової звітності підприємства. Результати відповідних розрахунків наведено у таблиці 2.10, що дозволяє проаналізувати динаміку ділової активності підприємства та визначити ефективність використання його фінансових ресурсів.

Таблиця 2.10

Показники оборотності активів та фінансових ресурсів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»

№ п/ п	Назва показника	Роки			Відхилення		
		2023	2024	2025	2024/ 2023	2025/ 2024	2025/ 2023
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Коефіцієнт оборотності активів	0,296	0,257	0,585	-0,039	0,328	0,289
2	Тривалість оборотності активів в днях	1213,94	1398,25	614,63	184,30	-783,62	-599,32

Продовження таблиці 2.10

1	2	3	4	5	6	7	8
3	Коефіцієнт оборотності оборотних засобів	0,299	0,258	0,587	-0,041	0,329	0,288
4	Тривалість оборотності оборотних активів в днях	1201,52	1392,54	612,42	191,02	-780,11	-589,10
5	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,84	2,70	8,52	0,85	5,83	6,68
6	Тривалість оборотності дебіторської заборгованості в днях	195,42	133,54	42,24	-61,88	-91,30	-153,18
7	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	0,36	3,82	12,93	3,46	9,11	12,57
8	Тривалість оборотності кредиторської заборгованості в днях	994,57	94,29	27,84	-900,28	-66,44	-966,73
11	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,18	0,27	0,62	0,10	0,35	0,45
12	Період оборотності власного капіталу в днях	2020,48	1310,89	577,53	-709,59	-733,36	-1442,95
13	Тривалість операційного циклу, дні	195,42	133,54	42,24	-61,88	-91,30	-153,18
14	Тривалість фінансового циклу, дні	-799,15	39,26	14,40	838,41	-24,86	813,55

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»

Дослідження коефіцієнта оборотності активів свідчить про його нестабільну, але загалом позитивну динаміку. У 2023 році показник становив 0,296, у 2024 році знизився до 0,257, що свідчить про певне уповільнення використання активів. Водночас у 2025 році відбулося суттєве зростання до 0,585, що є позитивною тенденцією та свідчить про підвищення ефективності використання ресурсної бази підприємства. Відповідно, тривалість обороту активів скоротилася з 1213,94 днів у 2023 році до 614,63 днів у 2025 році, що підтверджує прискорення їх обігу.

Аналогічна ситуація спостерігається щодо оборотності оборотних активів. Показник знизився у 2024 році до 0,258, але у 2025 році зріс до 0,587, що свідчить про покращення ефективності використання оборотних ресурсів. Відповідно, тривалість їх обороту зменшилася з 1201,52 днів до 612,42 днів, що є позитивним явищем та свідчить про прискорення кругообігу коштів.

Особливо суттєві зміни відбулися у сфері управління дебіторською заборгованістю. Коефіцієнт її оборотності зріс з 1,84 у 2023 році до 8,52 у 2025 році, що свідчить про значне прискорення інкасації дебіторської заборгованості. Водночас тривалість її погашення скоротилася з 195,42 днів до 42,24 днів. Це є безумовно позитивною тенденцією, оскільки підприємство швидше отримує кошти від своїх контрагентів, що покращує ліквідність.

Ще більш виражена позитивна динаміка спостерігається щодо кредиторської заборгованості. Коефіцієнт її оборотності зріс з 0,36 у 2023 році до 12,93 у 2025 році, що супроводжується різким скороченням тривалості погашення зобов'язань з 994,57 днів до 27,84 днів. Це свідчить про суттєве прискорення розрахунків з кредиторами. Водночас така тенденція може мати як позитивні, так і негативні наслідки: з одного боку, підвищується фінансова дисципліна підприємства, з іншого – зменшується можливість використання безкоштовних короткострокових джерел фінансування.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу демонструє стале зростання: з 0,18 у 2023 році до 0,62 у 2025 році. Це свідчить про підвищення ефективності використання власних фінансових ресурсів підприємства. Відповідно, період обороту власного капіталу скоротився більш ніж утричі – з 2020,48 днів до 577,53 днів, що є позитивною тенденцією.

Важливим узагальнюючим показником є тривалість операційного циклу, яка скоротилася з 195,42 днів у 2023 році до 42,24 днів у 2025 році. Це свідчить про значне прискорення перетворення ресурсів у грошові кошти. Аналогічно, тривалість фінансового циклу змінилася з від'ємного значення (–799,15 днів) у 2023 році до 14,40 днів у 2025 році. Це означає, що підприємство перейшло від ситуації, коли фінансування діяльності значною мірою

здійснювалося за рахунок кредиторської заборгованості, до більш збалансованої моделі управління грошовими потоками.

Таким чином, результати аналізу свідчать про суттєве підвищення ділової активності підприємства у 2025 році. Основними позитивними тенденціями є прискорення оборотності активів, значне скорочення тривалості обороту дебіторської та кредиторської заборгованості, а також підвищення ефективності використання власного капіталу. Водночас окремі аспекти, зокрема надто швидке погашення кредиторської заборгованості, потребують додаткової уваги з точки зору оптимізації структури джерел фінансування. Загалом підприємство демонструє покращення управління оборотними коштами та підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності.

На графічному відображенні динаміки окремих показників ділової активності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» (рис. 2.11) можна спостерігати загальну тенденцію до поступового зростання більшості коефіцієнтів оборотності протягом аналізованого періоду.

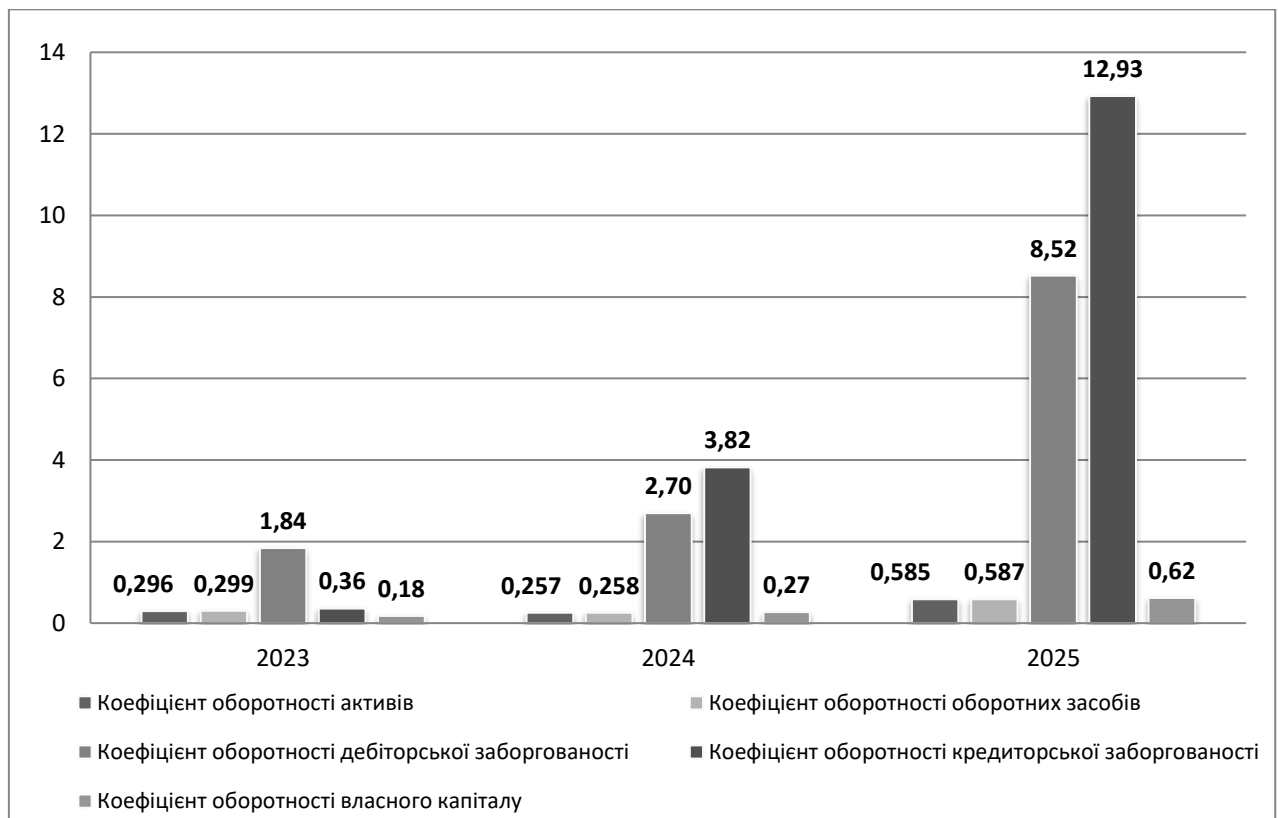

Рис. 2.11. Динаміка показників ділової активності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» протягом 2023-2025 рр.

Винятком є коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості у 2024 році, значне зростання якого пов'язане передусім з дуже низьким рівнем кредиторської заборгованості на підприємстві у цей період. Фактично обсяг кредиторської заборгованості був мінімальним, що й зумовило різке підвищення значення відповідного коефіцієнта.

Тобто, проведений аналіз ділової активності свідчить про те, що ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» упродовж досліджуваного періоду функціонує достатньо стабільно. Спостерігається підвищення коефіцієнтів оборотності активів та дебіторської заборгованості, що свідчить про більш ефективне використання фінансових ресурсів підприємства. У результаті прискорення обороту капіталу відбулося суттєве скорочення тривалості обороту оборотних коштів, що є позитивним фактором для зміцнення фінансового стану підприємства та підвищення ефективності його господарської діяльності.

У результаті проведеного дослідження фінансово-господарської діяльності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» встановлено, що підприємство функціонує як стабільний суб'єкт господарювання у сфері надання послуг на ринку нерухомості, забезпечуючи формування доходів за рахунок комісійної діяльності, консультаційних послуг та оцінки майна. Диверсифікація джерел доходу сприяє підтриманню відносної стабільності фінансових результатів.

Аналіз динаміки основних фінансово-економічних показників показав, що найбільш результативним для підприємства був 2024 рік, у якому спостерігалось суттєве зростання виручки та прибутку. Водночас у 2025 році відбулося певне зниження показників прибутковості, що свідчить про нестабільність фінансових результатів та необхідність підвищення ефективності управління доходами і витратами.

Дослідження майнового стану підприємства засвідчило скорочення загальної вартості активів упродовж 2023–2025 років, що супроводжувалося зменшенням як оборотних, так і необоротних активів. Особливу увагу

привертає значне зниження обсягу грошових коштів, що може негативно впливати на оперативну платоспроможність підприємства. Водночас у структурі активів переважають оборотні кошти, зокрема дебіторська заборгованість, що потребує більш ефективного управління.

Аналіз структури капіталу показав, що підприємство характеризується високим рівнем фінансової автономії, оскільки основну частку фінансових ресурсів становить власний капітал (понад 95%). Незважаючи на незначне зменшення його обсягу, така структура є позитивною, оскільки забезпечує незалежність від зовнішніх джерел фінансування. Разом із тим спостерігається певне зростання поточних зобов'язань, що може свідчити про підвищення короткострокових фінансових ризиків.

Оцінка фінансової стійкості підприємства підтвердила високий рівень його незалежності від позикових коштів. Значення відповідних коефіцієнтів (фінансової незалежності, залежності та ризику) перебувають у межах нормативних значень, що дозволяє охарактеризувати підприємство як фінансово стійке з низьким рівнем ризику.

Аналіз ліквідності та платоспроможності показав, що підприємство загалом здатне виконувати свої поточні зобов'язання, однак має недостатній обсяг найбільш ліквідних активів для негайного погашення боргів. Незважаючи на це, високі значення коефіцієнтів швидкої та поточної ліквідності свідчать про наявність достатнього потенціалу для підтримання платоспроможності у короткостроковому періоді.

Дослідження типу фінансової стійкості дозволило встановити, що підприємство має абсолютну фінансову стійкість, оскільки повністю забезпечує свої потреби у фінансуванні за рахунок власних оборотних коштів. Це є вагомою перевагою з позиції фінансової безпеки.

Водночас аналіз ефективності використання фінансових ресурсів засвідчив, що показники рентабельності мають нестійку динаміку: після значного зростання у 2024 році у 2025 році відбулося їх зниження. Це свідчить

про недостатньо ефективне використання капіталу у звітному періоді та необхідність оптимізації фінансової політики підприємства.

Отже, загалом фінансовий стан ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» можна оцінити як стабільний і фінансово стійкий, проте з наявними окремими проблемами, зокрема зниженням прибутковості, скороченням ліквідних активів та зменшенням обсягу власних оборотних коштів. Це обумовлює необхідність удосконалення системи управління фінансовими ресурсами, підвищення ефективності використання капіталу та зміцнення платоспроможності підприємства у майбутньому.

РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Інтеграція сучасних інформаційних технологій у систему управління та фінансову діяльність підприємств ринку нерухомості

Консолідація управлінських рішень із сучасними інформаційними технологіями на ринку нерухомості набуває визначального значення як чинник оптимізації та підвищення загальної ефективності функціонування суб'єктів господарювання у даній сфері. Динамічний розвиток цифрових технологій зумовлює трансформацію бізнес-процесів, забезпечуючи можливості їх автоматизації, спрощення управління інформаційними потоками, мінімізації операційних помилок та зниження витрат. Особливої актуальності це набуває для компаній, що здійснюють діяльність на ринку нерухомості, оскільки їх операційна діяльність пов'язана з обробкою значних обсягів транзакцій, документації та клієнтських запитів. Впровадження інноваційних рішень сприяє підвищенню конкурентоспроможності таких підприємств і покращенню якості клієнтського сервісу [22].

Суттєву роль у вдосконаленні управління фінансовою діяльністю ріелторських компаній відіграє використання CRM-систем. Зазначені програмні продукти забезпечують ефективне управління клієнтськими базами даних, автоматизацію комунікацій із клієнтами, моніторинг транзакцій та координацію всіх етапів взаємодії. Зокрема, функціональні можливості CRM-платформ передбачають автоматизоване формування нагадувань щодо необхідності здійснення комунікації з клієнтами, а також оперативне інформування про доступні об'єкти нерухомості. Це дозволяє суттєво скоротити часові витрати на виконання рутинних адміністративних операцій та зосередити управлінські ресурси на вирішенні стратегічних завдань.

Водночас автоматизація управлінських процесів сприяє зниженню ймовірності виникнення помилок, характерних для ручного ведення фінансового обліку. Забезпечення високого рівня достовірності облікової інформації є критично важливим для ріелторських компаній, фінансова діяльність яких пов'язана з великою кількістю фінансових операцій. Інтеграція облікових систем із CRM-рішеннями дозволяє здійснювати автоматичну фіксацію фінансових потоків, включаючи надходження комісійних доходів та витрати на маркетингові заходи. Це, у свою чергу, забезпечує підвищення прозорості фінансової діяльності підприємства, посилює контроль за рухом грошових коштів та створює передумови для своєчасного виявлення відхилень від запланованих показників і прийняття обґрунтованих управлінських рішень [22].

Сучасні інформаційні технології суттєво оптимізують процес документообігу, який є невід'ємною складовою ріелторської діяльності. Укладання угод купівлі-продажу або оренди об'єктів нерухомості передбачає формування значного масиву юридичної документації, зокрема договорів, актів приймання-передачі та документів оцінки майна. Використання систем електронного документообігу (СЕД) забезпечує не лише зберігання документів у цифровому форматі, але й автоматизацію всіх етапів їх обробки — від створення до погодження та затвердження. Це сприяє скороченню часових витрат на підготовку документації, підвищенню її стандартизації та забезпеченню відповідності чинним нормативно-правовим вимогам [22].

Водночас інтеграція управлінських рішень у сфері ріелторської діяльності передбачає активне використання аналітичних інструментів для оцінки ефективності функціонування підприємства. Зокрема, застосування інструментів бізнес-аналітики дає змогу здійснювати комплексний аналіз результативності діяльності окремих агентів, визначати рівень прибутковості об'єктів нерухомості, а також формувати обґрунтовані прогнози щодо кон'юнктури ринку. Використання аналітичних платформ дозволяє ідентифікувати найбільш затребувані об'єкти нерухомості, що, у свою чергу,

забезпечує можливість адаптації маркетингових стратегій та оптимізації процесу продажів. Такий підхід сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень, ефективнішому розподілу фінансових ресурсів і визначенню пріоритетних напрямів роботи з клієнтами.

Крім того, впровадження автоматизованих бухгалтерських систем істотно знижує вплив людського фактору та підвищує точність обробки фінансової інформації. Це є особливо актуальним для великих ріелторських компаній із значними обсягами господарських операцій і фінансових потоків. Використання спеціалізованого програмного забезпечення, зокрема систем типу ISpro та інших аналогічних рішень, забезпечує своєчасне та коректне ведення бухгалтерського обліку, ефективне управління розрахунками та зменшення ймовірності помилок, пов'язаних із ручною обробкою даних. Окрім цього, автоматизовані системи обліку сприяють дотриманню податкового законодавства, підвищують прозорість фінансової діяльності підприємства та мінімізують ризики застосування штрафних санкцій з боку контролюючих органів.

Впровадження систем електронного документообігу є важливим напрямом оптимізації фінансової діяльності підприємств ринку нерухомості. Використання цифрових рішень дозволяє суттєво зменшити адміністративні витрати, прискорити процедури укладання та підписання договорів, а також підвищити рівень прозорості господарських операцій. Крім того, електронний документообіг забезпечує формування повної та структурованої історії взаємодії з клієнтами, що сприяє ефективному контролю за виконанням договірних зобов'язань і гарантує збереження необхідної документації, зокрема у процесі підготовки до перевірок.

Інтеграція сучасних інформаційних технологій не лише спрощує ведення фінансового обліку, але й істотно підвищує рівень клієнтоорієнтованості ріелторських компаній. Використання автоматизованих систем управління дає змогу оперативно реагувати на запити клієнтів, надавати актуальну інформацію щодо наявних об'єктів нерухомості та

забезпечувати високий рівень сервісу на всіх етапах взаємодії. Зокрема, впровадження механізмів автоматичного інформування клієнтів про зміну вартості об'єктів або появу нових пропозицій сприяє підтриманню стабільної комунікації, підвищенню рівня довіри до компанії та зростанню ймовірності укладання угод.

Водночас управлінські рішення у сфері ріелторської діяльності мають бути орієнтовані на безперервне підвищення ефективності використання трудових ресурсів. Застосування сучасних технологій у процесі навчання та професійного розвитку агентів з нерухомості забезпечує їх адаптацію до динамічних змін ринкового середовища та сприяє підвищенню якості надання послуг. Зокрема, впровадження дистанційних освітніх платформ, онлайн-курсів і тренінгів дозволяє оптимізувати процес підвищення кваліфікації персоналу, забезпечуючи гнучкість навчання та актуалізацію професійних компетентностей відповідно до сучасних вимог ринку.

Інтеграція сучасних інформаційних технологій у діяльність суб'єктів ринку нерухомості суттєво розширює можливості ефективного управління ризиками, що є критично важливим в умовах високої волатильності та невизначеності ринкового середовища. Зокрема, використання систем штучного інтелекту та методів машинного навчання забезпечує глибокий аналіз ринкових тенденцій, дозволяє здійснювати прогнозування попиту та оцінювати потенційні зміни кон'юнктури ринку. Такі технологічні рішення здатні обробляти значні масиви структурованих і неструктурованих даних, включаючи інформацію про ціни, транзакції, поведінку споживачів і макроекономічні показники, що сприяє виявленню прихованих закономірностей і трендів.

Застосування аналітичних інструментів на основі штучного інтелекту дозволяє ріелторським компаніям не лише зменшувати ризики, пов'язані з непередбачуваними коливаннями ринку, але й підвищувати точність оцінки інвестиційної привабливості об'єктів нерухомості. Це, у свою чергу, сприяє прийняттю більш обґрунтованих управлінських рішень щодо формування

портфеля об'єктів, визначення цінової політики та вибору ефективних стратегій продажу чи інвестування. Крім того, впровадження інтелектуальних систем моніторингу дозволяє своєчасно ідентифікувати потенційні ризики, пов'язані з ліквідністю об'єктів, змінами попиту або регуляторними обмеженнями, що підвищує адаптивність компаній до зовнішніх викликів.

Отже, консолідація управлінських рішень із новітніми технологічними інструментами у ріелторській діяльності виступає важливим чинником підвищення ефективності функціонування підприємств, удосконалення їх фінансової діяльності та підвищення якості обслуговування клієнтів. Використання цифрових технологій забезпечує можливість концентрації управлінських ресурсів на стратегічних напрямках розвитку, мінімізації впливу людського фактору, підвищення прозорості бізнес-процесів і зміцнення системи управління ризиками, що в сукупності сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств на ринку нерухомості.

Впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у ріелторську діяльність формує якісно нові можливості для оптимізації облікових процесів і підвищення ефективності функціонування підприємств даного сектору. Одним із ключових напрямів такої трансформації є застосування автоматизованих систем обробки даних, які забезпечують істотне скорочення часових витрат на виконання рутинних операцій. Зокрема, автоматизація процесів формування фінансової звітності сприяє підвищенню оперативності та достовірності фінансової інформації, знижує ймовірність виникнення помилок, пов'язаних із людським фактором, а також оптимізує навантаження на бухгалтерський персонал. Використання спеціалізованих програмних рішень дозволяє автоматично генерувати звітні форми та передавати їх на затвердження, що підвищує рівень організації фінансового контролю та прозорості діяльності підприємства.

Водночас розвиток цифрових технологій істотно вдосконалює процеси комунікації з клієнтами, що є важливою складовою конкурентоспроможності ріелторських компаній. Застосування інтелектуальних інструментів, зокрема

чат-ботів, забезпечує автоматизацію обробки первинних клієнтських запитів, що дозволяє значно підвищити швидкість реагування на звернення та оптимізувати розподіл робочого навантаження між працівниками. Такі системи здійснюють попередню фільтрацію запитів, ідентифікуючи ті, що потребують подальшої участі фахівців, що, у свою чергу, підвищує ефективність взаємодії з клієнтами та сприяє покращенню якості обслуговування. У результаті підприємства отримують можливість обслуговувати більшу кількість клієнтів одночасно, що позитивно впливає на їхню ділову репутацію та ринкові позиції.

Крім того, сучасні системи управління даними створюють передумови для більш ефективного управління клієнтською базою. Використання CRM-систем у ріелторській діяльності забезпечує не лише накопичення та систематизацію інформації про клієнтів, але й її аналітичну обробку з метою виявлення їхніх поведінкових характеристик і потреб. Зокрема, такі системи здатні автоматично аналізувати запити клієнтів, визначати їхні пріоритети щодо типів нерухомості та формувати персоналізовані пропозиції. Це сприяє підвищенню рівня клієнтоорієнтованості, збільшенню ймовірності успішного завершення угод та загальному зростанню ефективності діяльності ріелторських компаній.

Електронний документообіг набуває все більшого значення як інструмент підвищення ефективності ріелторської діяльності, зокрема у процесі укладання угод з нерухомістю. Використання електронних підписів, цифрових договорів та інших юридично значущих документів в онлайн-форматі забезпечує суттєве скорочення тривалості операційних процедур, підвищує їхню гнучкість та адаптивність до сучасних умов господарювання. Особливої актуальності такі технології набули в період пандемії COVID-19, коли підприємства були змушені оперативно переходити до дистанційних форматів роботи. Впровадження систем електронного документообігу в цей період стало ключовим чинником забезпечення безперервності бізнес-процесів, дозволивши компаніям не лише зберегти свою ринкову активність,

але й оптимізувати процедури укладання угод навіть після завершення карантинних обмежень [22].

Водночас інтеграція цифрових технологій у сферу нерухомості сприяє підвищенню рівня прозорості здійснення операцій та формуванню довіри з боку клієнтів. Використання спеціалізованих онлайн-платформ для моніторингу транзакцій у режимі реального часу надає клієнтам можливість відстежувати всі етапи укладання договорів, включаючи статус підписання документів, здійснення фінансових розрахунків та виконання зобов'язань сторонами. Такий підхід не лише підвищує інформованість клієнтів, але й знижує рівень невизначеності та психологічного напруження, що супроводжує прийняття рішень щодо здійснення значних фінансових операцій.

Отже, використання електронного документообігу та цифрових сервісів у ріелторській діяльності сприяє підвищенню ефективності організації угод, забезпечує прозорість бізнес-процесів і формує додаткові конкурентні переваги шляхом зміцнення довіри клієнтів та покращення якості обслуговування.

Інтеграція технологій штучного інтелекту (ШІ) у процеси аналізу ринку нерухомості формує нові можливості для підвищення якості управлінських рішень та аналітичного забезпечення діяльності ріелторських компаній. Застосування інтелектуальних алгоритмів дозволяє автоматизувати обробку значних обсягів даних, включаючи інформацію про динаміку цін, структуру попиту, макроекономічні індикатори та поведінкові характеристики споживачів. Це забезпечує більш глибоке розуміння закономірностей функціонування ринку та підвищує точність аналітичних висновків.

Використання моделей машинного навчання та прогнозової аналітики дає змогу ідентифікувати тенденції зміни вартості об'єктів нерухомості, прогнозувати коливання попиту, а також оцінювати вплив зовнішніх економічних факторів на розвиток ринку. Зокрема, інтелектуальні системи, що базуються на аналізі макроекономічних показників, можуть визначати ймовірні сценарії зростання або зниження цін на житлову нерухомість, що є

важливим для формування ефективної інвестиційної стратегії. Такий підхід сприяє зниженню рівня невизначеності та підвищенню обґрунтованості рішень щодо управління активами.

Крім того, впровадження ШІ у практику ріелторської діяльності дозволяє підвищити якість консультаційних послуг, що надаються клієнтам. Завдяки використанню точних аналітичних прогнозів агенти з нерухомості можуть надавати більш релевантні рекомендації щодо купівлі, продажу або інвестування в об'єкти нерухомості, що підвищує рівень довіри клієнтів та ефективність укладення угод. Таким чином, застосування технологій штучного інтелекту виступає важливим інструментом підвищення конкурентоспроможності ріелторських компаній та забезпечення їх стійкого розвитку в умовах динамічного ринкового середовища.

Одним із перспективних напрямів цифрової трансформації фінансових процесів у сфері нерухомості є впровадження технології блокчейн, яка забезпечує підвищений рівень захисту та достовірності даних. Використання децентралізованих реєстрів дозволяє зберігати інформацію про транзакції, права власності та взаємодію з клієнтами у вигляді незмінних записів, що практично унеможливорює їх фальсифікацію або несанкціоноване втручання. Такий підхід сприяє підвищенню рівня безпеки фінансових операцій, зниженню ризиків шахрайства та спрощенню процедур перевірки правовстановлюючих документів. Крім того, впровадження блокчейн-рішень дозволяє скоротити часові витрати на проведення угод купівлі-продажу нерухомості за рахунок усунення посередницьких ланок і підвищення прозорості операцій. Досвід пілотних проєктів у ряді країн свідчить про значний потенціал цієї технології у створенні ефективних цифрових реєстрів нерухомості та оптимізації процедур трансакційного супроводу.

Поряд із цим, важливим інструментом підвищення ефективності взаємодії з клієнтами є використання мобільних додатків у діяльності ріелторських компаній. Сучасні цифрові платформи забезпечують клієнтам можливість дистанційного доступу до інформації про об'єкти нерухомості,

включаючи їх пошук, перегляд характеристик, бронювання та здійснення віртуальних оглядів. Така функціональність значно розширює можливості клієнтів щодо прийняття рішень та знижує транзакційні витрати, пов'язані з фізичним відвідуванням об'єктів. Для агентів нерухомості впровадження мобільних рішень означає підвищення оперативності комунікації, можливість постійного контакту з клієнтами та надання актуальної інформації у режимі реального часу. У результаті забезпечується підвищення швидкості реагування на запити, покращення якості обслуговування та зростання рівня задоволеності клієнтів, що позитивно впливає на конкурентні позиції компаній на ринку нерухомості.

Інтеграція сучасних цифрових технологій у діяльність ріелторських компаній створює передумови для підвищення ефективності управління рекламною діяльністю та оптимізації маркетингових витрат. Використання аналітичних інструментів для моніторингу рекламних каналів забезпечує можливість оцінювання результативності маркетингових кампаній у режимі реального часу. Зокрема, такі системи дозволяють відстежувати джерела трафіку, конверсійні показники, поведінкові характеристики потенційних клієнтів та рівень зацікавленості окремими об'єктами нерухомості. Це, у свою чергу, сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень щодо перерозподілу рекламного бюджету, концентрації ресурсів на найбільш ефективних каналах просування та підвищенню загальної рентабельності маркетингової діяльності [22].

Важливим напрямом цифрової трансформації є також автоматизація процесів професійного розвитку персоналу. З огляду на динамічність ринку нерухомості та постійні зміни в його інституційному та технологічному середовищі, ріелторські компанії потребують безперервного підвищення кваліфікації своїх працівників. Використання платформ дистанційного навчання забезпечує доступ до актуальних освітніх ресурсів, включаючи онлайн-курси, вебінари та тренінги, що дозволяє поєднувати навчальний процес із виконанням професійних обов'язків. Такий підхід сприяє

формуванню сучасних професійних компетентностей, підвищенню продуктивності праці та зміцненню конкурентних позицій компаній.

Крім того, впровадження цифрових технологій у сферу нерухомості сприяє посиленню екологічної відповідальності бізнесу. Використання електронного документообігу, онлайн-комунікацій та інструментів віддаленої взаємодії дозволяє суттєво зменшити обсяги споживання паперу, скоротити транспортні витрати та знизити загальне навантаження на природні ресурси. Така трансформація не лише забезпечує економічну ефективність, але й відповідає принципам сталого розвитку та корпоративної соціальної відповідальності, що набувають дедалі більшого значення для сучасних споживачів і партнерів.

3.2. Рекомендації щодо вдосконалення управління фінансовою діяльністю ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР»

Удосконалення фінансової діяльності підприємства, що здійснює ріелторську діяльність на ринку нерухомості, в умовах динамічних соціально-економічних трансформацій та євроінтеграційних процесів в Україні набуває особливої актуальності. Сучасний етап розвитку ринку нерухомості характеризується високим рівнем конкуренції, зростанням вимог до якості оціночних послуг, необхідністю забезпечення прозорості та обґрунтованості результатів оцінювання, а також адаптацією до міжнародних стандартів і практик. У цьому контексті формування системного підходу до вдосконалення діяльності підприємства-оцінювача є важливим науково-практичним завданням.

Насамперед, ключовим напрямом розвитку є вдосконалення методологічного забезпечення ріелторської діяльності. Це передбачає не лише формальне впровадження Міжнародних стандартів оцінки (IVS), але й їх глибоку адаптацію до національних особливостей функціонування ринку нерухомості. Важливим є розширення спектра застосовуваних методичних

підходів, зокрема шляхом інтеграції дохідного, порівняльного та витратного підходів із використанням сучасних економіко-математичних моделей. Доцільним є також використання методів дисконтованих грошових потоків (DCF), сценарного аналізу, а також елементів поведінкової економіки для врахування ірраціональних чинників ринкової поведінки суб'єктів.

Особливої уваги потребує розвиток інформаційно-аналітичного забезпечення оцінки. У сучасних умовах ефективність оціночної діяльності значною мірою залежить від якості, повноти та актуальності даних про ринок нерухомості. У зв'язку з цим підприємствам доцільно впроваджувати сучасні інформаційні системи, що базуються на використанні технологій Big Data, штучного інтелекту та машинного навчання. Використання автоматизованих моделей оцінки (AVM) дозволяє підвищити точність розрахунків, мінімізувати суб'єктивний вплив експерта та забезпечити стандартизацію процедур. Інтеграція геоінформаційних систем (GIS) сприяє більш глибокому просторовому аналізу ринку, врахуванню локаційних факторів та формуванню обґрунтованих висновків щодо вартості об'єктів.

Важливим аспектом є цифрова трансформація бізнес-процесів підприємства. Автоматизація документообігу, впровадження CRM- та ERP-систем, використання хмарних технологій сприяють підвищенню операційної ефективності, скороченню витрат часу та ресурсів, а також забезпечують прозорість і контрольованість внутрішніх процесів. Крім того, цифровізація створює передумови для розвитку дистанційних форм надання послуг, що є особливо актуальним в умовах глобальних викликів та обмежень.

Не менш значущим є розвиток кадрового потенціалу підприємства. Високий рівень професійної компетентності оцінювачів є визначальним чинником якості оціночних послуг. У цьому контексті доцільним є впровадження системи безперервного професійного розвитку, що включає участь у спеціалізованих тренінгах, семінарах, міжнародних сертифікаційних програмах, а також науково-дослідницьку діяльність. Важливим є формування

міждисциплінарних компетенцій, зокрема у сферах фінансів, права, урбаністики, інвестиційного аналізу та управління проектами.

Окремим напрямом удосконалення є підвищення рівня якості та надійності результатів оцінки. Це передбачає впровадження внутрішніх систем контролю якості, стандартизацію процедур підготовки звітів, проведення внутрішнього та зовнішнього аудиту, а також дотримання принципів професійної етики. Формування системи управління якістю відповідно до міжнародних стандартів (наприклад, ISO) сприяє підвищенню довіри з боку клієнтів, інвесторів та державних органів.

Важливою складовою розвитку підприємства є вдосконалення його маркетингової політики. У сучасних умовах ефективна комунікація з клієнтами, формування позитивного іміджу та бренду компанії, а також активна присутність у цифровому середовищі є необхідними умовами забезпечення стабільного попиту на послуги. Доцільним є використання інструментів цифрового маркетингу, контент-стратегії, аналітики поведінки споживачів, а також розвиток партнерських відносин із банківськими установами, девелоперськими компаніями та інвесторами.

Крім того, підприємству ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» слід приділяти належну увагу управлінню ризиками. Оціночна діяльність пов'язана з низкою специфічних ризиків, зокрема методологічними, інформаційними, правовими та репутаційними. У цьому контексті доцільним є впровадження системи ризик-менеджменту, що включає ідентифікацію, оцінку, моніторинг та мінімізацію ризиків. Використання сучасних інструментів аналізу ризиків, таких як SWOT-аналіз, PEST-аналіз, сценарне моделювання, дозволяє підвищити стійкість підприємства до зовнішніх і внутрішніх викликів.

Таким чином, удосконалення діяльності підприємства ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» у сфері оцінки нерухомості має носити комплексний, системний характер і охоплювати методологічні, технологічні, кадрові, організаційні та маркетингові аспекти. Реалізація зазначених

напрямів сприятиме підвищенню ефективності функціонування підприємства, забезпеченню високої якості оціночних послуг, зміцненню довіри з боку ринку та інтеграції до міжнародного професійного середовища.

Результати комплексного аналізу фінансово-господарської діяльності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» свідчать про наявність як позитивних характеристик (високий рівень фінансової автономії, достатній рівень загальної ліквідності), так і окремих проблемних аспектів, зокрема скорочення обсягу активів, зниження власних оборотних коштів, недостатній рівень найбільш ліквідних активів та певну нестабільність фінансових результатів. У зв'язку з цим доцільним є формування системного підходу до вдосконалення діяльності підприємства, що включає фінансові, організаційні та інноваційні заходи.

Передусім, ключовим напрямом підвищення ефективності діяльності підприємства є вдосконалення системи управління оборотними активами. Встановлено, що у структурі активів підприємства переважає дебіторська заборгованість, зокрема її інша складова, яка має тенденцію до зростання. Така ситуація свідчить про іммобілізацію фінансових ресурсів та зниження їх оборотності. У цьому контексті доцільно запровадити комплекс заходів, спрямованих на оптимізацію дебіторської політики підприємства. Зокрема, необхідно здійснити сегментацію клієнтів за рівнем платоспроможності, встановити диференційовані умови надання відстрочки платежу, впровадити систему кредитних лімітів для контрагентів, а також застосовувати інструменти стимулювання своєчасної оплати (знижки за швидку оплату, штрафні санкції за прострочення). Додатково доцільним є використання факторингових операцій або страхування дебіторської заборгованості, що дозволить знизити кредитний ризик та підвищити ліквідність підприємства.

Важливим напрямом є також підвищення ефективності управління грошовими потоками. Як показав аналіз, підприємство має дефіцит найбільш ліквідних активів для покриття найбільш строкових зобов'язань, що негативно впливає на його миттєву платоспроможність. З метою усунення даної

проблеми доцільно впровадити систему оперативного фінансового планування, зокрема бюджетування грошових потоків (cash-flow budgeting). Така система повинна включати прогнозування надходжень і витрат коштів, визначення критичних періодів можливого дефіциту ліквідності, а також розробку механізмів його покриття (резервні фонди, короткострокове кредитування, оптимізація графіків платежів). Крім того, необхідно удосконалити внутрішній контроль за рухом грошових коштів та мінімізувати непродуктивні витрати.

Наступним важливим напрямом є підвищення рентабельності діяльності підприємства. Зниження показників прибутковості у 2025 році порівняно з попереднім роком свідчить про необхідність перегляду підходів до формування доходів та управління витратами. У цьому контексті доцільно реалізувати політику оптимізації витрат, яка передбачає скорочення адміністративних та операційних витрат без зниження якості послуг. Водночас необхідно активізувати маркетингову діяльність підприємства шляхом використання сучасних цифрових каналів просування (онлайн-платформи, соціальні мережі, таргетована реклама), що дозволить розширити клієнтську базу та збільшити обсяг реалізації послуг. Додатковим резервом підвищення прибутковості є диверсифікація напрямів діяльності, зокрема розвиток послуг з управління нерухомістю, інвестиційного консалтингу, супроводу девелоперських проєктів, що дозволить сформувати додаткові джерела доходу.

Окремої уваги потребує вдосконалення структури джерел фінансування підприємства. Незважаючи на високий рівень фінансової незалежності, практично повна відсутність довгострокових зобов'язань свідчить про недостатнє використання потенціалу фінансового левериджу. У сучасних умовах ефективне поєднання власного і позикового капіталу дозволяє підвищити рентабельність власних коштів та забезпечити фінансування інвестиційних проєктів. У зв'язку з цим доцільно розглянути можливість залучення довгострокових кредитів або інвестиційних ресурсів на вигідних

умовах, з урахуванням допустимого рівня фінансового ризику. Важливо забезпечити оптимальне співвідношення між власним і позиковим капіталом, що дозволить зберегти фінансову стійкість підприємства.

Ще одним стратегічним напрямом розвитку є цифровізація та автоматизація бізнес-процесів. Впровадження сучасних інформаційних технологій, таких як CRM-системи, системи управління взаємовідносинами з клієнтами, автоматизовані платформи для аналізу ринку нерухомості, дозволить підвищити ефективність управління підприємством, зменшити витрати часу на обробку інформації та підвищити якість обслуговування клієнтів. Крім того, використання аналітичних інструментів дасть можливість більш точно прогнозувати попит, оцінювати ефективність рекламних кампаній та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Важливим аспектом є також удосконалення системи стратегічного управління підприємством. Формування довгострокової стратегії розвитку повинно базуватися на аналізі ринкового середовища, конкурентних переваг підприємства та наявних ресурсів. Доцільно визначити ключові стратегічні цілі (збільшення частки ринку, підвищення прибутковості, розширення спектра послуг), а також розробити механізми їх досягнення. Особливу увагу слід приділити управлінню ризиками, зокрема ринковими, фінансовими та операційними, що є особливо актуальним в умовах нестабільності економічного середовища.

Крім того, доцільним є підвищення рівня кадрового потенціалу підприємства. Оскільки діяльність на ринку нерухомості значною мірою залежить від професійної компетентності персоналу, необхідно забезпечити систематичне підвищення кваліфікації працівників, впровадження сучасних методів навчання та мотивації, а також формування ефективної системи оцінки результатів праці.

Отже, реалізація запропонованих заходів дозволить не лише усунути виявлені недоліки у діяльності підприємства, але й створити передумови для підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, зміцнення

фінансової стійкості, покращення ліквідності та забезпечення довгострокового конкурентоспроможного розвитку ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» в умовах сучасного ринку.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні основи та надано практичні рекомендації щодо удосконалення управління фінансовою діяльністю малого підприємства.

1. Фінансова діяльність малого підприємства є однією з базових складових його функціонування, що визначає здатність суб'єкта господарювання забезпечувати безперервність виробничо-комерційного процесу, підтримувати належний рівень платоспроможності та досягати стратегічних цілей розвитку. В умовах трансформаційних змін економіки України, посилення глобалізаційних процесів і зростання невизначеності зовнішнього середовища, значення ефективного фінансового управління для малих підприємств істотно підвищується. Фінансова діяльність малого підприємства характеризується комплексністю, високим рівнем залежності від внутрішніх ресурсів, гнучкістю управління та підвищеним рівнем ризиків. Її ефективна організація передбачає використання адаптованих методів фінансового менеджменту, що дозволяє забезпечити фінансову стійкість, конкурентоспроможність та довгостроковий розвиток підприємства в умовах динамічного економічного середовища.

2. У сучасних умовах ринкової економіки ефективне управління фінансово-економічною діяльністю набуває вирішального значення для забезпечення сталого розвитку підприємства. Воно виступає як спеціалізована управлінська діяльність, спрямована на оптимізацію фінансово-господарських процесів, підвищення результативності функціонування та досягнення стратегічних цілей. Фінансовий менеджмент, як складова загальної системи управління, забезпечує координацію фінансових рішень, раціональний розподіл ресурсів і контроль за їх використанням.

3. Фінансові ресурси малого підприємства являють собою сукупність грошових коштів у формі доходів і зовнішніх надходжень, які використовуються для виконання фінансових зобов'язань та фінансування

витрат, пов'язаних із забезпеченням безперервності та розширення процесу відтворення. Вони є матеріальною основою функціонування підприємства та визначають його можливості щодо розвитку, інвестування й підтримання фінансової стійкості. Ефективне їх формування та управління джерелами фінансових ресурсів, з урахуванням вартості капіталу, є ключовим чинником забезпечення фінансової стійкості малих підприємств і підвищення їх ролі у розвитку економіки.

4. Кваліфікаційна робота виконана на матеріалах приватного підприємства агентства нерухомості ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР». Основною сферою діяльності ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» є надання професійних послуг у сфері ринку нерухомості. Підприємство спеціалізується на здійсненні посередницьких операцій, пов'язаних із купівлею, продажем, орендою та оцінкою об'єктів нерухомого майна, зокрема нерухомості виробничо-технічного призначення. У межах своєї діяльності підприємство забезпечує організацію та супровід угод з нерухомістю, надає консультаційні послуги клієнтам, а також сприяє встановленню ефективної взаємодії між власниками майна, потенційними покупцями та орендарями. Проведений аналіз фінансово-господарської діяльності свідчить про певні структурні зміни у складі активів підприємства, що проявляються у скороченні загальної вартості майна та трансформації співвідношення між оборотними і необоротними активами. Виявлені тенденції можуть бути результатом змін у стратегії розвитку підприємства, особливостей його фінансової політики або умов функціонування на відповідному ринку.

5. Проведений аналіз фінансового стану ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» засвідчив, що підприємство упродовж 2023–2025 років характеризувалося достатньо високим рівнем фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності. У структурі капіталу переважає власний капітал, що забезпечує високий рівень фінансової незалежності та мінімізує залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Низькі значення

коефіцієнтів фінансової залежності та фінансового ризику свідчать про незначний обсяг залучення позикових коштів і низький рівень фінансових ризиків.

Аналіз ліквідності показав, що підприємство має достатній рівень поточної платоспроможності та забезпечене необхідним обсягом оборотних активів для виконання короткострокових фінансових зобов'язань. Водночас упродовж досліджуваного періоду найбільш ліквідні активи були меншими за найбільш строкові зобов'язання, що свідчить про певний дефіцит грошових коштів для негайного погашення поточних боргів. Незважаючи на це, загалом баланс підприємства можна охарактеризувати як достатньо ліквідний.

Результати оцінки абсолютних показників фінансової стійкості підтвердили, що ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» має абсолютну фінансову стійкість, оскільки підприємство повністю забезпечує свою діяльність власними фінансовими ресурсами та не залежить від довгострокових і короткострокових кредитів. Це свідчить про ефективне управління фінансовими ресурсами та створює передумови для стабільного функціонування і подальшого розвитку підприємства.

6. Результати проведеного аналізу ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» свідчать про загалом стабільний фінансовий стан підприємства та достатній рівень його ділової активності. Упродовж досліджуваного періоду підприємство забезпечувало прибуткову діяльність, ефективно використовувало власний капітал та підтримувало високий рівень фінансової стійкості.

Аналіз показників рентабельності показав, що найбільш результативним для підприємства був 2024 рік, коли спостерігалось суттєве зростання прибутковості загального, оборотного та власного капіталу. Проте у 2025 році відбулося зниження основних показників рентабельності, що свідчить про скорочення ефективності використання фінансових ресурсів, зменшення виручки від реалізації та зниження маржинальності діяльності. Це вказує на

необхідність удосконалення системи управління витратами, підвищення ефективності збутової політики та оптимізації використання капіталу.

Дослідження показників ділової активності засвідчило позитивну тенденцію до прискорення оборотності активів, оборотних коштів, дебіторської та кредиторської заборгованості. Скорочення тривалості операційного та фінансового циклів свідчить про покращення управління оборотними ресурсами та підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Таким чином, ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР» має достатній потенціал для подальшого розвитку, однак для забезпечення стабільного зростання та підвищення прибутковості підприємству доцільно реалізувати комплекс заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, оптимізацію структури капіталу, удосконалення управління дебіторською заборгованістю та активізацію збутової діяльності.

7. Інтеграція сучасних інформаційних технологій у систему управління та фінансову діяльність підприємств ринку нерухомості є важливим напрямом підвищення ефективності їх функціонування, конкурентоспроможності та фінансової стійкості. Використання цифрових технологій забезпечує автоматизацію бізнес-процесів, підвищення оперативності управлінських рішень, оптимізацію документообігу та покращення контролю за фінансовими потоками підприємства.

Проведене дослідження показало, що впровадження CRM-систем, електронного документообігу, автоматизованих бухгалтерських програм, аналітичних платформ та технологій штучного інтелекту сприяє підвищенню якості обслуговування клієнтів, зниженню адміністративних витрат, мінімізації впливу людського фактору та підвищенню достовірності фінансової інформації. Водночас використання сучасних аналітичних інструментів дозволяє підприємствам ринку нерухомості більш ефективно прогнозувати зміни ринкової кон'юнктури, оцінювати інвестиційну

привабливість об'єктів та своєчасно реагувати на ризики зовнішнього середовища.

Особливого значення у сучасних умовах набуває використання технологій штучного інтелекту, блокчейну, мобільних додатків та цифрових платформ, які забезпечують підвищення прозорості операцій із нерухомістю, покращують взаємодію з клієнтами та сприяють формуванню ефективної системи управління ризиками. Крім того, цифровізація ріелторської діяльності створює передумови для оптимізації маркетингової діяльності, автоматизації навчання персоналу та впровадження принципів екологічної відповідальності бізнесу.

Таким чином, інтеграція сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність підприємств ринку нерухомості сприяє підвищенню ефективності фінансово-господарської діяльності, покращенню якості управління ресурсами та забезпеченню сталого розвитку підприємств у умовах цифрової трансформації економіки.

8. Отже, результати проведеного дослідження дозволили визначити основні напрями вдосконалення управління фінансовою діяльністю ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР», реалізація яких сприятиме підвищенню ефективності функціонування підприємства, зміцненню його фінансової стійкості та забезпеченню конкурентних переваг на ринку нерухомості.

У процесі дослідження встановлено, що важливими напрямками підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства є вдосконалення системи управління оборотними активами, оптимізація дебіторської заборгованості, підвищення ефективності управління грошовими потоками та впровадження системи оперативного фінансового планування. Запропоновані заходи спрямовані на підвищення ліквідності підприємства, прискорення оборотності фінансових ресурсів та мінімізацію фінансових ризиків.

Водночас значну увагу приділено питанням підвищення рентабельності діяльності підприємства шляхом оптимізації витрат, активізації маркетингової діяльності, диверсифікації послуг та вдосконалення структури джерел фінансування. Встановлено, що використання сучасних цифрових технологій, CRM-систем, аналітичних платформ та автоматизації бізнес-процесів дозволить покращити якість управління підприємством, підвищити ефективність взаємодії з клієнтами та забезпечити більш обґрунтоване прийняття управлінських рішень.

Крім того, важливими складовими вдосконалення діяльності підприємства визначено розвиток кадрового потенціалу, підвищення рівня професійної компетентності працівників, формування системи стратегічного управління та впровадження сучасних інструментів ризик-менеджменту. Реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме забезпеченню стабільного розвитку підприємства, підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів та зміцненню його позицій на ринку нерухомості в умовах цифрової трансформації економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств: підручник. Київ. 2023. 791 с.
2. Бурик А. М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. Київ. 2023. 260 с.
3. Вараксіна О.В., Перебийніс А.В. Управління фінансовими ресурсами як ключовий чинник формування конкурентоспроможності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020. № 30. С. 28-31. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/30_2020ua/7.pdf.
4. Варналій З.С., Васильців Т.Г., Лупак Р.Л. та ін. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: підручник. Чернівці. 2020. 458 с.
5. Велика О. Ю., Щербина В. О. Управління формуванням фінансових ресурсів підприємства. *Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики: присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману*: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 19 лист. 2021 р.: тези допов. Харків: ФОП Лібуркіна Л.М. 2021. С. 135-138.
6. Витвицький Я.С., Витвицька У.Я., Гавадзин Н.О., Зелінський Р.Р. Економіка підприємства: навч. посіб. Івано-Франківськ. 2021. 178 с.
7. Гонtareва І. В., Євтушенко В.А., Михайленко Д.Г. Стан та особливості розвитку підприємництва в повоєнний період. *Науковий журнал «ECONOMIC SYNERGY»*. 2023. Випуск 2 (8). С. 148–158.
8. Гребенікова О. В., Денисова Т. В., Іваницький Д. С. Аналіз методів оцінювання фінансового потенціалу підприємства. *Часопис економічних реформ*. 2021. №4 (44). С. 62-69.
9. Гуренок А. Стан малого підприємництва та бізнесу під час війни та можливості розвитку у непростий для країни час. 2024. URL: <https://bitfaktura.com.ua/blog/stan-malogho-pidpriemnitstva-ta-bizniesu-pid-chas-viini-ta-mozhливosti-rozvitku-u-nieprostii-dlia-krayini-chas>
10. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч.

посіб. Київ. 2022. 214 с.

11. Камінська Т.М. Основи економічної теорії: підручник. Київ. 2023. 232 с.

12. Колодяжна І.В., Букріна К.А. Економічна безпека в системі сталого функціонування підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. № 23. С. 135-140.

13. Лапіна І.С., Емануїлова Г.О. Особливості розвитку та сучасний стан малого бізнесу в Україні. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. Науки: економіка, політологія, історія. 2016. № 9 (241). с. 98-112.

14. Лапіна І.С., Домбровська С.О. Структура капіталу підприємства : сучасні проблеми та парадигма розвитку. Монографія. Харків: «Діса плюс», 2020. 256 с.

15. Лобачева, І. Ф., Даценко, Г. В., Кудирко, О. М. Моделювання ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, 2023. №7. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-09-01>

16. Лук'янова В., Хлівненко М. Сутнісна характеристика розвитку підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. № 6. С. 363-366.

17. Мавлєва Д., Лиса О. Удосконалення управління фінансовими ресурсами з метою підвищення результативності діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*, 2023. №56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-52>

18. Масюк Ю., Шкода А. Особливості формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Економіка та суспільство*, 2021. №34. DOI: 10.32782/2524-0072/2021-34-27

19. Мулик Т.О. Аналітичне забезпечення управління капіталом підприємств. *Економічний простір*. 2023. № 183. С. 95-103.

20. Нікольчук Ю., Небжицький Б., Савчук О. Фінансова стійкість як

індикатор ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2023. № 1. С. 220-225. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/03/2023-314-33.pdf>.

21. Носань Н., Мартінович В. Альтернативні форми фінансування суб'єктів малого підприємництва: перспективи використання в Україні. *Економіка та суспільство*, 2020, №21. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/32>

22. Перевезій А. Посередницька діяльність на ринку нерухомості як джерело податкових ризиків в умовах тіньової економіки. *International Scientific Unity*. 2026. С. 19–21. URL: <https://doi.org/10.70286/isu-01.04.2026.001>

23. Рамський А. Ю., Васечко Л. І., Пожар А. С. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємства в кризових умовах. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2023. №2(12). С. 33-45. URL:

https://www.researchgate.net/publication/377363507_osoblivosti_upravlinna_finansovimi_resursami_pidpriemstva_v_krizovih_umovah

24. Рекова Н. Ю., Підгора Є. О., Ровенська В. В., Рижиков В. С., Латишева О. В., Єрфорт І. Ю., Гітіс Т. П., Смирнова І. І., Касьянюк С. В. Економіка підприємства: навч. посіб. Краматорськ. 2021. 236 с.

25. Рогач С. Економічна ефективність використання фінансових ресурсів підприємства. *Економіка та суспільство*, 2023. №55. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-55-4

26. Стратегія відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого та середнього підприємництва на період до 2027 року. URL: <https://me.gov.ua/view/271105ad-b22c-4adf-9076-7c1b48453df9>

27. Танасієнко В.О. Сучасні тенденції розвитку малого підприємництва в Україні. *Матеріали X Студентської науково-практичної конференції факультету фінансів та банківської справи ОНУ «Стабілізація фінансово-економічної системи України»*. ОНУ. 2026. С.

28. Тимоць М. Власні фінансові ресурси як джерело фінансування

підприємства. 2021. Івано-Франківськ. с. 282-284. URL:
<https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ff34ec8a-a332-49e8-b7de-9dc300646c09/content>

29. Томашевська А.В., Жук О.І. Управління фінансовими ресурсами підприємства в умовах кризи. *The actual problems of regional economy development*. 2021. №1(18). С. 60-67. URL:
https://www.researchgate.net/publication/361696593_upravlinna_finansovimi_resursami_pidpriemstva_v_umovah_krizi

30. Фінансова звітність малого підприємства ТОВ «ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР».

31. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Лапіна І. С., Гончаренко О. М. та ін.; за заг. ред. І. С. Лапіної. Одеса: Атлант, 2016. 313 с

32. Фролова В.Ю. Актуальні проблеми діяльності суб'єктів малого підприємництва в Україні. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2017. № 1(37). С. 16–34.

33. Халатур С., Строцький В. Актуалізація процедури формування фінансових ресурсів підприємства в умовах цифрової економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*, 2023. №8 (08). С. 112-116. URL:
<https://doi.org/10.32782/dees.8-19>

34. Черняєва О.В., Гриненко А.Ю. Сутність і значення малого підприємництва у світовій економіці. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. Вип. 3(08). С. 33 – 42.

35. Шкода А., Масюк Ю. Особливості формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. №34. 6 с. URL:
https://www.researchgate.net/publication/358587165_osoblivosti_formuvanna_ta_vikoristanna_finansovih_resursiv_pidpriemstva

36. Щербина В. О., Колодізева Т.О. Управління формуванням фінансових ресурсів як важлива складова фінансового менеджменту підприємства. *Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет- конференції*, 24

листопада 2023 р.: тези допов. Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2023. С. 885-887.

37. Юринець З. В. Формування інноваційних стратегій: теорія, методологія, практика: монографія. Львів. 2021. 412 с.

38. Яременко В. Г., Салманов Н. М. огли. Сутність поняття та особливості класифікації фінансових ресурсів підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. № 19. С. 158-162. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/19_3_2018ua/36.pdf

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу І)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВ "ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР"	Дата (рік, місяць, число)	2024	01	01
Територія	ОДЕСЬКА	за ЄДРПОУ	39583612		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОГПГ 1	UA51100270010275193		
Вид економічної діяльності	Агентства нерухомості	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників, осіб	3	за КВЕД	68.31		
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	вулиця БАЛКІВСЬКА, буд. 120/2, м. ОДЕСА, ОДЕСЬКА обл., 65005, Україна				7373134

1. Баланс на 31 грудня 2023 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006		
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	2,6
Первісна вартість	1001	13,0	18,0
Накопичена амортизація	1002	(13,0)	(15,4)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	10,3	8,6
первісна вартість	1011	66,3	79,8
знос	1012	(56,0)	(71,2)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	10,3	11,2
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	316,5	186,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	2,0
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 333,3	2 324,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	8,7	40,6
Витрати майбутніх періодів	1170	10,1	12,7
Інші оборотні активи	1190	1,1	4,2
Усього за розділом II	1195	2 669,7	2 570,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 680,0	2 581,3

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30,0	30,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Не розподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 458,2	2 496,2
Неоплачений капітал	1425	(25,0)	(25,0)
Усього за розділом I	1495	2 463,2	2 501,2
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	0,3	1,0
розрахунками з бюджетом	1620	68,9	40,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	40,0	40,3
розрахунками зі страхування	1625	17,4	-
розрахунками з оплати праці	1630	109,6	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	20,6	38,8
Усього за розділом III	1695	216,8	80,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	2 680,0	2 581,3

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2023 р.

Стаття		Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
1	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	677,3	438,9
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	677,3	438,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(453,4)	(439,1)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(453,4)	(439,1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	223,9	(0,2)
Податок на прибуток	2300	(40,3)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	183,6	(0,2)

Керівник: _____ (підпис)
Головний бухгалтер: _____ (підпис)

Андрій Володимирович
Чухонцева Надія Дмитрівна

¹ Коэффициент административно-территориальных единиц та территорий территориальных громад

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВ "ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР"	Дата (рік, місяць, число)	2025	01	01
Територія	ОДЕСЬКА	за ЄДРПОУ	39583612		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ	UA51100270010275193		
Вид економічної діяльності	Агентства нерухомості	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників, осіб	2	за КВЕД	68.31		
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	вулиця БАЛКІВСЬКА, буд. 120/2, м. ОДЕСА, ОДЕСЬКА обл., 65005, Україна				7373134

1. Баланс на 31 грудня 2024 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006		
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2,6	0,1
Первісна вартість	1001	18,0	18,5
Накопичена амортизація	1002	(15,4)	(18,4)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	8,6	7,3
первісна вартість	1011	79,8	95,8
знос	1012	(71,2)	(88,5)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	11,2	7,4
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	186,0	170,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	2,0	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 324,6	2 369,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	40,6	43,9
Витрати майбутніх періодів	1170	12,7	6,6
Інші оборотні активи	1190	4,2	0,9
Усього за розділом II	1195	2 570,1	2 590,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 581,3	2 598,3

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30,0	30,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 496,2	2 439,4
Неоплачений капітал	1425	(25,0)	(-)
Усього за розділом I	1495	2 501,2	2 469,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1,0	-
розрахунками з бюджетом	1620	40,3	108,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	40,3	98,3
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	38,8	20,0
Усього за розділом III	1695	80,1	128,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	2 581,3	2 598,3

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2024 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 516,9	677,3	
Інші операційні доходи	2120	-	-	
Інші доходи	2240	-	-	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1 516,9	677,3	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)	
Інші операційні витрати	2180	(971,0)	(453,4)	
Інші витрати	2270	(-)	(-)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(971,0)	(453,4)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	545,9	223,9	
Податок на прибуток	2300	(98,3)	(40,3)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	447,6	183,6	

Керівник: _____ (підпис)
Головний бухгалтер: _____ (підпис)
Савченко Андрій Володимирович (підпис, прізвище)
Трухонцева Надія Дмитрівна (підпис, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2026	01	01
ТОВ "ОДЕСЬКИЙ АУКЦІОННИЙ ЦЕНТР"				
Територія ОДЕСЬКА	за ЄДРПОУ	39583612		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОГПГ ¹	UAS100270010275193		
Вид економічної діяльності Агентства нерухомості	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників, осіб 2	за КВЕД	68.31		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон вулиця БАЛКІВСЬКА, буд. 120/2, м. ОДЕСА, ОДЕСЬКА обл., 65005, Україна		7373134		

1.Баланс на 31 грудня 2025 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД		1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0,1	-
Первісна вартість	1001	18,5	18,5
Накопичена амортизація	1002	(18,4)	(18,5)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	7,3	4,4
первісна вартість	1011	95,8	111,5
знос	1012	(88,5)	(107,1)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	7,4	4,4
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	170,0	131,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 369,5	2 367,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	43,9	2,2
Витрати майбутніх періодів	1170	6,6	2,9
Інші оборотні активи	1190	0,9	1,5
Усього за розділом II	1195	2 590,9	2 505,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 598,3	2 509,5

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30,0	30,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 439,4	2 367,6
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2 469,4	2 397,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
1595	-	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	1,2
розрахунками з бюджетом	1620	108,9	46,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	98,3	36,7
розрахунками зі страхування	1625	-	3,6
розрахунками з оплати праці	1630	-	38,1
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	20,0	23,0
Усього за розділом III	1695	128,9	111,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	2 598,3	2 509,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2025 р.

		Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
Стаття	Код рядка	3	4	
1	2			
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	878,4	1 516,9	
Інші операційні доходи	2120	-	-	
Інші доходи	2240	2,5	-	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	880,9	1 516,9	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)	
Інші операційні витрати	2180	(676,8)	(971,0)	
Інші витрати	2270	(-)	(-)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(676,8)	(971,0)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	204,1	545,9	
Податок на прибуток	2300	(36,7)	(98,3)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	167,4	447,6	

Керівник _____ (підпис)
Головний бухгалтер _____ (підпис)

ЕЛЕКТРОННА ПЕЧАТКА
39583612

АНДРИЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ САВБЕЛЬЯНОВ
НАДІЯ ДМИТРИВНА

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад